

Univerzita Hradec Králové
Přírodovědecká fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Kateřina Pleskotová

Zadání bakalářské práce

Autor:	Kateřina Pleskotová
Studium:	S18AM024BP
Studijní program:	B1103 Aplikovaná matematika
Studijní obor:	Finanční a pojistná matematika
Název bakalářské práce:	Bankovní soustava České republiky a její analýza
Název bakalářské práce AJ:	Banking system of the Czech Republic and its analysis

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem bakalářské práce je jednak objasnit bankovní soustavu České republiky, jednak provést její analýzu. Analýza se zaměří jak na bankovní systém jako celek - jeho minulý vývoj i aktuální trendy, tak na vybrané bankovní instituce pro dílčí vhléd do těchto tendencí. Pro potřeby analýzy budou využity zejména veřejně dostupné zdroje (např. výroční zprávy), případně mohou být realizována i vlastní šetření.

POLOUČEK, S.: *Bankovnictví*. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-491-9

MEJSTŘÍK, M., PEČENÁ, M., TEPLÝ, P.: *Základní principy bankovnictví = Basic principles of banking*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1500-4.

KANTNEROVÁ, L.: *Základy bankovnictví: teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-595-4.

SEKERKA, B.: *Banky a bankovní produkty*. Praha: Profess, 1997. ISBN 80-85235-51-X.

JUŘÍK, P.: *Historie bank a spořitelén v Čechách a na Moravě*. Praha: Libri, 2011. ISBN 978-80-7277-488-3.

Garantující pracoviště:	Katedra matematiky, Přírodovědecká fakulta
Vedoucí práce:	Mgr. Tomáš Zuščák, Ph.D.
Oponent:	Ing. Pavel Hanuš
Datum zadání závěrečné práce:	16.4.2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a že jsem v seznamu použité literatury uvedla všechny prameny, z kterých jsem vycházela.

V Hradci Králové dne

Jméno a příjmení

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Tomáši Zuščákovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, cenné rady, připomínky, ochotu a vstřícnost. Dále bych chtěla poděkovat za odborné rady, připomínky, ochotu a vstřícnost panu Ing. Pavlu Hanušovi.

Anotace

PLESKOTOVÁ, K. *Bankovní soustava České republiky a její analýza*. Hradec Králové, 2022. Bakalářská práce na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Tomáš Zuščák, Ph.D. 70 s.

Bakalářské práce „Bankovní soustava České republiky a její analýza“ je zaměřena na přiblížení tématu bankovního sektoru a platebního styku České republiky. Práce obsahuje dvě hlavní kapitoly – bankovní soustavu v ČR a analýzu vybraných bank. Úvodní podkapitoly popisují obecnou historii a vývoj bankovníctví v České republice. V další podkapitole je popsán hotovostní a bezhotovostní platební styk. Následující podkapitoly seznamují s hlavní podstatou této bakalářské práce, tedy s bankovní soustavou České republiky, s centrální bankou a obchodními bankami. Kapitola zaměřená na analýzu vybraných bank zahrnuje výsledky dotazníkového šetření, seznámení s vybranými bankami a jejich následné porovnání.

Klíčová slova

Bankovní soustava, Platební styk, Centrální banka, Obchodní banka, Porovnání bank

Annotation

PLESKOTOVÁ, K. *Banking system of the Czech Republic and its analysis*. Hradec Králové, 2022. Bachelor Thesis at Faculty of Science University of Hradec Králové. Thesis Supervisor Mgr. Tomáš Zuščák, Ph.D. 70 p.

The Bachelor Thesis „Banking system of the Czech Republic and its analysis“ is focused on the topic of the banking sector and the payment system of the Czech Republic. The Thesis contains two main chapters – the banking system in the Czech Republic and the analysis of selected banks. The introductory subchapters describe the general history and development of banking in the Czech Republic. The next subchapter describes cash and non-cash payments. The following subchapters introduce the main essence of this bachelor's thesis, that is the banking system of the Czech Republic, the Central Bank and commercial banks. The chapter focused on the analysis of selected banks includes the results of a questionnaire survey, acquaintance with selected banks and their subsequent comparison.

Keywords

Banking system, Payments, Central Bank, Commercial Bank, Banks Comparison

Obsah

Úvod.....	7
1 Bankovní soustava v ČR	8
1.1 Historie bankovníctví	8
1.2 Vývoj bankovníctví u nás.....	9
1.3 Platební styk.....	12
1.4 Bankovní systém.....	15
2 Analýza vybraných bank.....	23
2.1 Výsledky dotazníkového šetření	23
2.2 Výběr a stručný popis bank.....	32
2.2.1 Česká spořitelna	34
2.2.2 ČSOB.....	36
2.2.3 MONETA Money bank	38
2.2.4 Komerční banka.....	40
2.2.5 Equa bank.....	42
2.2.6 Air bank.....	44
2.3 Porovnání bank	47
2.3.1 Ukazatele obchodní činnosti.....	47
2.3.2 Ukazatele finančních výkazů	53
2.3.3 Ukazatele poměrové	57
Závěr.....	61
Seznam použité literatury	63
Seznam grafů, tabulek a obrázků	65
Přílohy.....	67

Úvod

Banky, platby, platební karty, mince, bankovky. Toto jsou pojmy, se kterými se každý občan denně setkává. Peněžní tok je velmi významnou součástí chodu společnosti, má dlouholetou historii a neustále se vyvíjí. Celá oblast prošla od svého vzniku vývojem a modernizací, kterou si doba i společnost žádají. Jelikož se jedná o téma celosvětového měřítko a v každém jednom státě na světě je alespoň jedna bankovní instituce, je bakalářská práce věnována právě této oblasti.

Každá jedna banka nabízí svým klientům různé produkty a doplňkové služby s nimi spojené. Občané mají svá očekávání a požadavky, dle kterých bankovní instituce vyhledávají a vybírají. Může se jednat například o vedení běžného účtu zdarma, výběry z bankomatů zdarma, pro některé občany je důležitá dostupnost banky nebo také například možnosti primárního využití digitální komunikace a online řešení veškerých služeb. Pro další občany může být také důležitá dlouhodobost působení banky na českém finančním trhu či naopak vyhledávají bankovní instituce, které působí na českém finančním trhu kratší dobu a vidí v nich určitý potenciál.

Cílem bakalářské práce je na základě dotazníkového šetření vybrat banky, které budou stručně představeny a porovnány dle tří skupin ukazatelů. Jedná se o ukazatele obchodní činnosti, ukazatele finančních výkazů a ukazatele poměrové. V závěru bakalářské práce proběhne vyhodnocení porovnávaných ukazatelů.

1 Bankovní soustava v ČR

1.1 Historie bankovníctví

Podkapitola historie bankovníctví byla zpracována pomocí publikace pana Pavla Juříka [2] a pomocí publikace paní Liběny Kantnerové [3].

Počátky bankovníctví dosahují až do starověku. První provozovanou činností související s bankovníctvím byla naturální směna. Jednalo se o výměny různých druhů zboží. Jelikož se hodnoty zboží velmi lišily, následovalo období, kdy na určitém území byl uznáván druh komodit, které se považovaly za platidla. Jako platidlo sloužily například mušle či plátna. Dalším významným krokem bylo placení pomocí drahých kovů. Místní uznávané platební prostředky, plátno či mušle, pomalu vymizely. Z drahých kovů se začaly razit mince a vznikl tím nový druh platidla, který byl uznáván na všech místech obchodu.

S tímto historickým vývojem vznikla nejstarší bankovní činnosti – směnárství. Směnárským místem byly nejčastěji chrámy. V chrámech si obchodníci mohli ukládat své výtěžky, zlato či jiné drahé kovy. Někteří obchodníci si svá jmění ukládali, jiní naopak jmění postrádali a tím docházelo k úvěrovým obchodům. K půjčeným penězům byla připočítána částka, kterou služba půjčení ohodnotila. Obvyklý byl úrok i 20 %.

Postupem času, s rozvojem hospodářství a obchodu, začaly vznikat takzvané bankovní domy. Bankovní domy nebyly využívány pouze prostými lidmi, ale také panovníky. Panovníci si velmi často půjčovali finanční obnos. Půjčování peněz panstvu mělo své nevýhody. Mnoho obchodních domů bylo zrušeno, protože panstvo splácelo své půjčky později a v některých případech také vůbec.

Každý bankovní dům měl svého bankéře. Jedním z nejvýznamnějších italských bankéřů byl Giovanni de Medici. Stal se velmi úspěšným a dokázal vybudovat rodinnou banku s mnoha pobočkami. Pobočky Banco de Medici byly založeny nejen v Itálii, ale později se rozšířily také do Nizozemí či Francie. Giovanni de Mediciho lze považovat za největšího bankéře 13. století. Jeho banka způsobila největší průlom a posun bankovníctví.

Na konci 15. století působil na německém trhu rod Fuggerů, který spadal mezi nejbohatší obchodníky působící po celé Evropě. Velmi rozšířenými obchodníky byli židé, kteří taktéž působili po celé Evropě. Židovští obchodníci svou činností financovali také panovníky, kteří využívali jejich prostředky například k válečným účelům.

Významnějším obdobím v historii bankovníctví je také 17. století. V tomto období došlo k rozšíření platebního styku prostřednictvím směnek, šeků a cenných papírů. V 19. a 20. století dochází k průlomu ve využívání bezhotovostních peněz. Veškerý způsob těchto plateb je stále a výrazněji využíván i v našem 21. století.

1.2 Vývoj bankovníctví u nás

Podkapitola vývoj bankovníctví u nás byla zpracována pomocí publikace od pana Pavla Juříka [2], pana Jakuba Kunerta a pana Jiřího Novotného [4], paní Stanislavy Půlpánové [9] a pomocí webových stránek České národní banky [15].

V Čechách začal rozvoj bankovníctví v 16. století v období vlády Habsburků. Vznik prvních bank v Evropě zajistil v Čechách první bankovní pobočky, zejména pobočky vídeňských bank. Vznik evropských bank vedl i k pozdějšímu vzniku českých bank. V 19. století vznikala značný nápor na vznik nových bank a poboček zejména menšího charakteru.

Po první světové válce Československá republika procházela odkupováním zahraničních podílů a tímto spadly podíly našim podnikům. Větší množství československých bankovních institucí a podniků vedlo v roce 1919 k založení vlastní československé měny. Československá měna, přesněji československá koruna, se rozvíjela od roku 1918 do roku 1919. Bankovky československé koruny byly chráněny kolky, aby nedošlo k jejich padělání.

Se vznikem československé měny jsou spojeny určité funkce, například emise nových bankovek. Nejprve v Československu vznikl Bankovní úřad, který byl pověřen funkcí bankovníctví. Z důvodu rozporu výkonné státní moci Bankovního úřadu byla později založena Národní banka československá, která převzala emisní funkci.

S následkem druhé světové války bylo mnoho bankovních institucí ovlivněno německou mocí. Národní banka československá byla přejmenována na Národní banku pro Čechy a Moravu a na Slovensku vznikla nová Slovenská národní banka. Po konci druhé světové války byly znárodněny všechny bankovní instituce, které právní formou spadaly pod akciovou společnost.

Dalším významným datem je rok 1950, kdy vznikla Státní banka československá z důvodu centrální emise peněz. Státní banka československá začala vykonávat i další funkce jako je poskytování úvěrů a poskytování různých bankovních služeb.

Rok 1990 je významný pro bankovníctví z hlediska zavedení dvou nových zákonů. Jedná se o zákon o bankách a spořitelnách a zákon o Státní bance československé. Tyto zákony pomohly k určení přesných pravidel činnosti a působnosti bankovních institucí. Státní bance československé zůstala především emisní funkce peněz. V tomto roce byl také zaveden dvoustupňový bankovní systém a Státní banka československá se stala centrální bankou státu. Pojmy dvoustupňový bankovní systém a centrální banka jsou objasněny v následujících podkapitolách.

V 90. letech 20. století na českém finančním trhu došlo k takzvané privatizaci bankovních institucí. Jednalo se o prodej veřejného majetku do soukromého vlastnictví. Privatizace podílů bank se týkala Komerční banky, Investiční banky, České spořitelny a Živnostenské banky.

V roce 1992 byly přijaty další zákony, které se zabývaly bankovním systémem. Jedná se o zákon o bankách a zákon o Státní bance československé. Tyto zákony měly zajistit modernizaci bankovního sektoru. V těchto zákonech byla například zavedena licence pro výkon bankovních služeb.

Po rozdělení Československa v roce 1993 došlo i k rozdělení Státní banky československé na Českou národní banku a Národní banku Slovenska. S rozdělením země byla zavedena nová česká měna – koruna česká.

Mezi lety 1998 až 2001 došlo k druhé vlně privatizace, která se tentokrát dotkla Komerční banky s privatizací podílu 60 %, České spořitelny s privatizací podílu 52 %, ČSOB s privatizací podílu 65,7 % a Investiční a Poštovní banky s privatizací podílu 36 %. Z hodnot je na první pohled zřejmé, že se nejednalo o malé podíly.

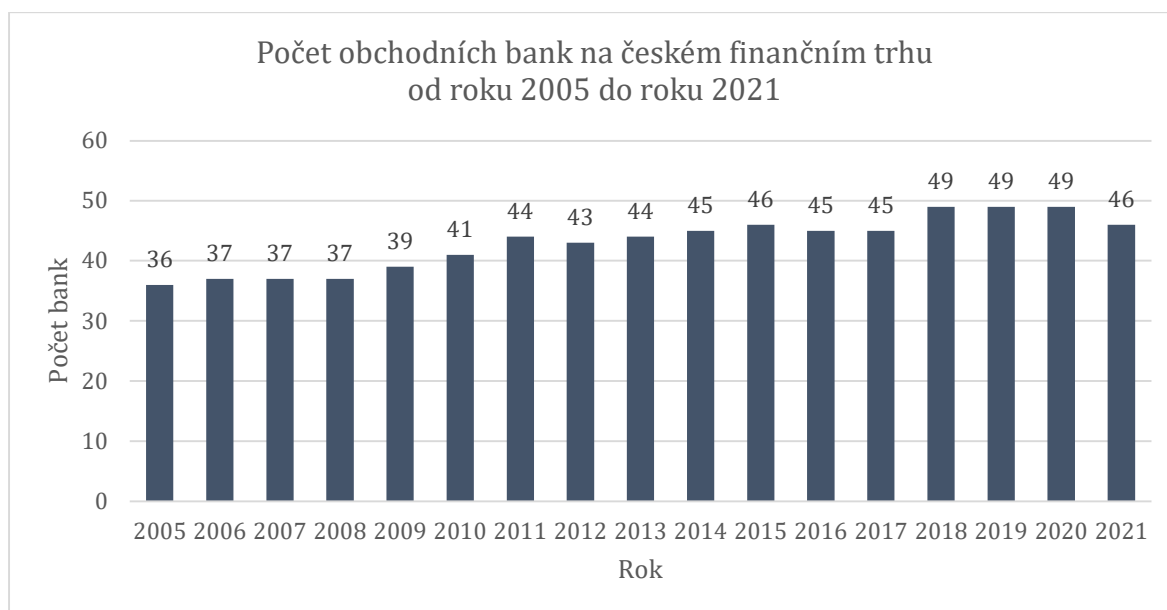
Bankovní sektor a celá ekonomika se v letech 2000 až 2005 setkala s příznivým vývojem. Problémy z minulých let byly téměř vyrovnány a rok 2005 se stal klíčovým ve stabilizaci bankovního sektoru. V roce 2008 zasáhla celosvětový bankovní sektor finanční krize. Tato krize byla v co největší míře centrální bankou odvrácena pomocí snižování úrokových sazeb a udělováním vládních záruk. V dalších letech došlo ke zklidnění situace na finančním trhu a k posílení ekonomiky.

Za poslední roky došlo k velkému rozvoji bankovního sektoru, specializaci některých bankovních institucí, a především k celkové modernizaci. Rozvojem prošla hlavně digitální oblast nabízených služeb. Jestliže chce banka uspět, je nutné, aby na tyto trendy reagovala. Jednou z nejběžnějších digitálních služeb, které jsou klientům nabízeny, jsou kvalitní mobilní aplikace. Mobilní aplikace zajistí klientům pohodlí v jejich užívání, mají své bankovníctví téměř vždy s sebou a dokážou své finanční prostředky ovládat snadno bez pomoci bankéřů. Tento trend má negativní vliv na počty poboček bank, které nejsou tolik využívány.

S digitálním zajištěním služeb je úzce spojena i digitální komunikace bank v případě otázek či řešení klientských problémů. Banka by měla být na komunikaci přes vzdálené přístupy řádně připravena, schopna poskytnout klientům informace a snažit se co nejvíce předejít dalším problémům.

Pokud se podíváme na celkovou působnost bankovních institucí v České republice, zjistíme, že k 31.12.2021 působilo na českém finančním trhu celkem 46 bankovních institucí. V následujícím grafickém zobrazení je uveden vývoj počtu bank působících v České republice od roku 2005 do konce roku 2021.

Graf 1 - Počet obchodních bank na českém finančním trhu

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených na webových stránkách České národní banky

1.3 Platební styk

Podkapitola platební styk byla zpracována pomocí publikace paní Liběny Kantnerové [3], paní Jitky Ptatschekové a paní Jaroslavy Dittrichové [8] a pana Zbyňka Revendy [11].

Platební styk je jedním z nejdůležitějších nástrojů finančního trhu. Jedná se o platby za výrobky, zboží, služby či práci, které jsou poskytovateli odváděny. Platby mohou probíhat pomocí hotových peněz nebo bezhotovostně. Rozlišujeme tedy hotovostní a bezhotovostní platební styk.

Hotovostní platební styk

Peníze jsou hlavním prostředkem hotovostního platebního styku na trhu. Pomocí nich můžeme směňovat výrobky či služby a měřit hodnotu jinak nepoměřitelných věcí. Co si lze pod pojmem peníze představit? Samotné slovo má mnoho významů či definic. Jako peníze může lidem sloužit cokoliv, co jsou ochotní přijmout výměnou za výrobky, zboží, služby a práci. Dnes jsou to výhradně právě bankovky a mince. Hotovostní platby nemusí probíhat pouze mezi občany, ale také například mezi občany a firmami, či občany a státem.

Pokud se podíváme do historie, zjistíme, že prvním předchůdcem peněz byla naturální směna neboli barter. U barteru se jednalo o výměnu produktu za produkt. Následovaly obchody pomocí takzvaných komoditních peněz, kde například tabák, plátno, zrní či mušle sloužily jako určitý druh platidla. Tento druh platidla se nahradil drahými kovy, ze kterých se razily mince. Drahé kovy jsou velmi omezeným zdrojem, proto začalo docházet k jejich nedostatku a mince byly nahrazeny bankovkami. Bankovky mají velkou výhodu, že jsou lehčí než mince a také více skladné.

V současné době v České republice používáme celkem šest platných mincí a šest platných bankovek. Jedná se o mince nominální hodnoty 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč a 50 Kč. Bankovky mají nominální hodnoty 100 Kč, 200 Kč, 500 Kč, 1000 Kč, 2000 Kč a 5000 Kč.

Hlavní nevýhodou u hotovostních plateb pomocí bankovek a mincí je možnost jejich padělání. Aby se padělání co nejvíce předcházelo, obsahují všechny bankovky ochranné prvky. Ochranných prvků je na bankovkách celkem osm – vodoznak, okénkový proužek, barevná vlákna, soutisková značka, skrytý obrazec, proměnlivá brava, iridiscentní pruh a mikrotext.

Vodoznak je na bankovce viditelný pouze proti světlu. Nalezneme ho na přední straně v levé části bankovky a na straně zadní v pravé části bankovky pod uvedenou nominální hodnotou. Každá nominální hodnota bankovky na sebe váže jednu z osobností, a právě tato osobnost je viditelná také ve vodoznaku bankovky.

Ochranný okénkový proužek obsahuje mikrotext, kde je uvedena hodnota bankovky. Na přední straně bankovky není souvislý, ale při pohledu proti světlu vytváří souvislou tmavou linku.

Barevná vlákna o délce 6 mm jsou nepravidelně umístěna na různých částech bankovky.

Pod názvem soutisková značka je znám ochranný prvek bankovky, který je tvořen kruhovým obrazcem s písmeny ČR. Opět je viditelný proti světlu a je umístěn v horní části bankovky vedle nominální hodnoty.

Skrytý obrazec je viditelný po vodorovném překlopení v úrovni očí na přední straně bankovky v levém dolním rohu. Po překlopení se vyobrazí nominální hodnota bankovky.

Proměnlivou barvu spatříme po překlopení bankovky na přední straně v horní části, kde je umístěn obrazec například listu či harfy.

Přední strana u pravé hrany bankovky také obsahuje iridiscentní pruh. Ten je viditelný po překlopení bankovky jako široký lesklý pruh.

Posledním ochranným prvkem, který také nalezneme na přední straně bankovky, je mikrotext. Na pravé straně je zobrazena nominální hodnota bankovky, která je ohraničena pruhem, a právě v tomto pruhu je mikrotextem uvedena opakující se nominální hodnota bankovky.

Bezhotovostní platební styk

V dnešní době nalezneme ohromné využití peněz, které jsou uloženy na bankovních účtech u bankovních institucí. Veškerý pohyb peněz na bankovních účtech označujeme jako bezhotovostní platební styk. Jedná se například o platby z účtu pomocí platebních karet, bankovní převody či příkazy k inkasu. V tomto případě bankovky a mince fyzicky nevyužíváme. O stavu a pohybu peněz na účtu informuje banka klienta prostřednictvím výpisu z bankovního účtu. Bezhotovostní platby mohou probíhat ve veškerých možných případech, mezi občany, státem, firmami, a také mezi firmami a zaměstnanci při výplatách mzdy. V dnešní době probíhá výplata mzdy na bankovní účet ve většině firem.

Rozlišujeme několik typů bankovních účtů:

a) Běžné účty

Jedná se o běžné uložení finančních prostředků. Běžné účty můžeme dále dělit na účty korunové, ty jsou vedeny v české měně, na účty devizové, ty jsou vedeny v cizí měně a na účty termínované, kde jsou peníze uloženy na určitou dobu a jejich výběr je vázán k určitému datu.

b) Úvěrové účty

Úvěrové účty slouží k zachycení půjčených peněz klientovi. Banka může klientovi půjčit peníze na dobu kratší než jeden rok, jedná se o krátkodobý bankovní úvěr, nebo na dobu delší než jeden rok, v tomto případě se jedná o dlouhodobý bankovní úvěr.

c) Kontokorentní účty

Kontokorentní účty jsou kombinací běžných účtů s účtem úvěrovým. U těchto účtů si klient domluví s bankou takzvaný úvěrový rámec, který nám ukazuje výši záporného zůstatku, do které může běžný účet přejít. Tedy kolik banka může maximálně klientovi půjčit.

1.4 Bankovní systém

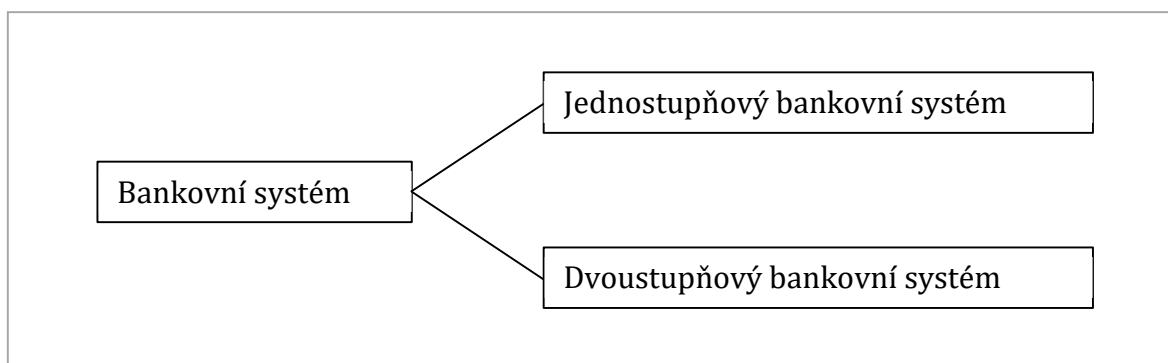
Podkapitola bankovní systém byla zpracována pomocí publikace pana Michala Mejstříka, paní Magdy Pečené a pana Petra Teplého [5], pana Stanislava Poloučka [7], paní Stanislavy Půlpánové [9], pana Zbyňka Revendy [10], pana Bohuslava Sekerky [13] a pomocí webových stránek České národní banky [15].

Definice v publikaci Zbyňka Revendy [10] zní: „*Bankovní systém představuje souhrn všech bankovních institucí v daném státě a uspořádání vztahů mezi nimi.*“

Bankovní systém daného státu může mít dvojitou podobu z pohledu otevřenosti trhu pro zahraniční banky. První je málo otevřený bankovní systém, pro který je charakteristický nízký podíl zahraničních bank vůči místním bankám. Druhý bankovní systém, který lze rozlišit, je vysoce otevřený, tedy vůči místním bankám je vysoký podíl zahraničních bank v daném státě.

Obecně rozdělujeme bankovní systém na jednostupňový a dvoustupňový.

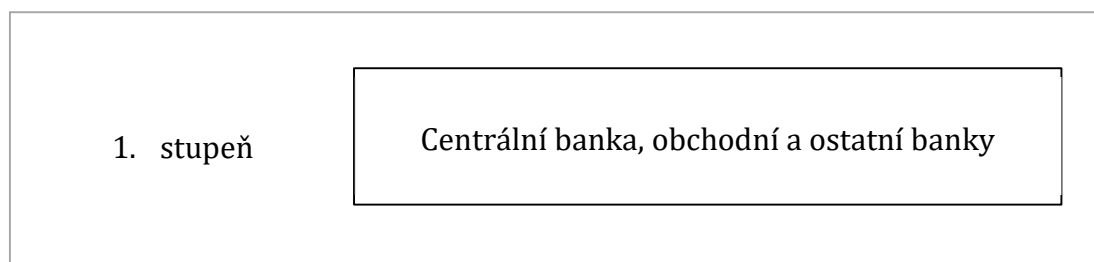
Obrázek 1 - Rozdělení bankovního systému

Zdroj: vlastní tvorba z textu práce

Pojem jednostupňový bankovní systém označuje, že neexistuje žádná nadřazená banka vůči ostatním bankám. Jednostupňový bankovní systém je spíše historickým předchůdcem dvoustupňového systému. Veškerou činnost prováděly komerční banky, které měly různé zaměření a specializace. V mnoha případech se jednalo pouze o jednu bankovní instituci, která vykonávala veškeré činnosti.

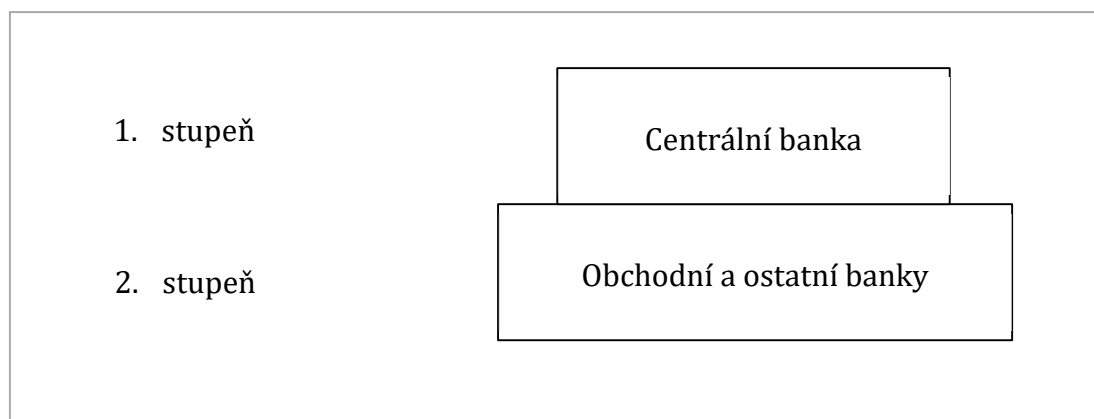
Obrázek 2 - Jednostupňový bankovní systém

Zdroj: vlastní tvorba z textu práce

U dvoustupňového bankovního systému je tomu přesně naopak. Existuje jedna banka, která je k těm ostatním nadřazená, vykonává nad ostatními bankami kontrolní činnost a má své povinnosti a závazky vůči finančnímu trhu. Pro dvoustupňové bankovní systémy je typický vysoký počet obchodních bank.

Obrázek 3 - Dvoustupňový bankovní systém

Zdroj: vlastní tvorba z textu práce

V České republice se uplatňuje od roku 1993 dvoustupňový bankovní systém, kde první stupeň je tvořen Českou národní bankou a druhý stupeň je tvořen obchodními a ostatními bankami.

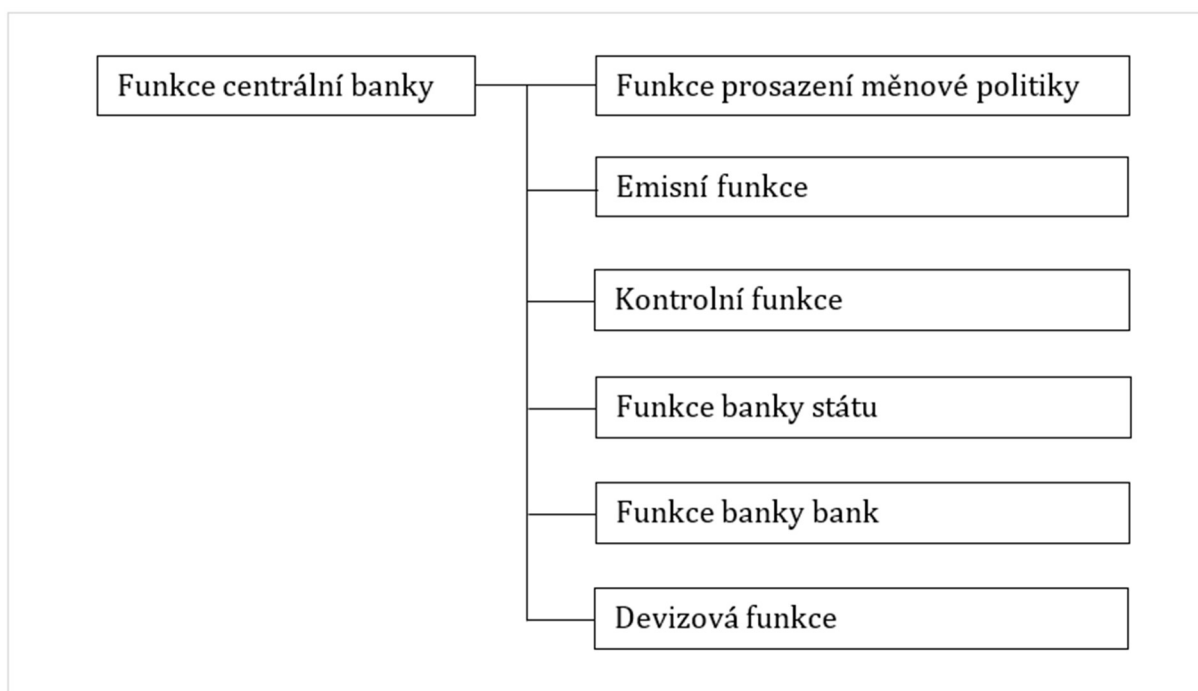
Centrální banka

Centrální bankou České republiky je od počátku zavedení dvoustupňového bankovního systému Česká národní banka. Hlavní sídlo České národní banky je umístěno v Praze. Z pražského sídla České národní banky probíhají veškeré centrální činnosti a ostatní činnosti mohou probíhat v jednom z šesti dalších působišť v České republice.

Ústava České republiky a zákon o České národní bance jsou nařízení, která musí Česká národní banka dodržovat a všechny její činnosti musí probíhat v souladu s těmito předpisy. Centrální banka je veřejnou institucí. Nezbytným a velmi důležitým cílem činnosti centrální banky musí být dohled nad kvalitou měny a schopnost udržení dlouhodobé stability kupní síly. Pro centrální banku je charakteristická správa rezerv zlata a cizích měn.

Centrální banka vykonává několik základních úkolů vůči ekonomice státu, finančnímu sektoru a obchodním bankám. Výčet hlavních činností je uveden v následující tabulce.

Obrázek 4 - Základní funkce centrální banky

Zdroj: vlastní tvorba z textu práce

Jedním ze základních úkolů centrální banky je určení a prosazení vnitřní a vnější měnové politiky. Tento proces úzce souvisí se sledováním a regulací množství peněz v oběhu. Když je v oběhu velké množství peněz, centrální banka prodává státní dluhopisy, kterými dosáhne snížení množství peněz ve finančním oběhu. Pokud je naopak malé množství peněz ve finančním oběhu, banka státní dluhopisy nakoupí zpět do vlastnictví a tímto způsobem se množství financí ve finančním oběhu zvýší.

Druhou funkcí centrální banky je funkce emisní. Tato funkce souvisí pouze s hotovostním platebním stykem. Úkolem je vydávat nové bankovky a mince a opotřeбенé, neplatné či poškozené stahovat z finančního oběhu. Emisní funkci může provádět pouze centrální banka státu.

Důležitou funkcí je kontrolní funkce. Centrální banka z prvního stupně bankovního systému kontroluje zejména dodržování zákonů a vyhlášek obchodními a ostatními bankami, které utváří druhý stupeň bankovního systému.

Pro stát je centrální banka důležitá z hlediska funkce banky státu. Centrální banka spravuje státní účty, vykonává některé finanční operace pro vládu, centrální orgány, orgány místní moci a státní správy. Činnosti centrální banky mají úlohu konat v zájmu veřejnosti.

Centrální banka nevykonává pouze funkci banky státu, ale také je pro ni charakteristická funkce banky bank. Tato funkce spočívá v regulaci činnosti obchodních bank pomocí různých nástrojů. Pro obchodní banky je také důležitá z hlediska vedení jejich účtů, poskytování úvěrů, nebo například konání finančních operací s cennými papíry a další.

K hlavním funkcím centrální banky náleží také funkce devizové činnosti. Centrální banka shromažďuje devizové rezervy státu a koná s nimi činnosti na devizovém trhu. Česká národní banka vydává devizový kurz cizích měn vůči kurzu české měny.

U centrální banky je také důležité se zmínit o nástroji, který stanovuje úrokové sazby. Stanovení úrokových sazeb centrální bankou má vliv na úrokové sazby obchodních bank. Pojem úroková sazba vyjadřuje procentní navýšení částky, kterou si ekonomický subjekt od bankovní instituce půjčil. Stanovení úrokové sazby dopadá tedy na všechny ekonomické subjekty, které jsou vázány půjčkou či úvěrem u bankovní instituce.

Obchodní banky

Obchodní banky jsou podnikatelskými subjekty. Jejich hlavním motivem je účel dosažení zisku. Zisk banky je tvořen takzvaným úrokovým rozpětím. Pod pojmem úrokové rozpětí si můžeme představit rozdíl mezi úroky přijatými z úvěrů od klientů a úroky z vkladů. Za hlavní funkce obchodních bank na finančním trhu můžeme pokládat umožnění platebního styku, tedy bezhotovostních plateb, a finanční zprostředkování neboli převody peněz mezi ekonomickými subjekty. Další funkce, které lze jmenovat, jsou například zprostředkování investování na finančním trhu, poskytování úvěrů nebo poskytnutí platebních prostředků.

Velmi významným příjmem obchodních bank jsou různé poplatky za služby, které klientům poskytují. Příkladem je poplatek za vedení účtu, poplatek za výběr z cizího bankomatu nebo poplatek za odchozí platby. Občané si své banky mohou vybírat tak, aby bance platili co nejméně poplatků. Další příjmy jsou tvořeny pasivními a aktivními úvěrovými obchody bank. K této problematice se dostaneme ještě později.

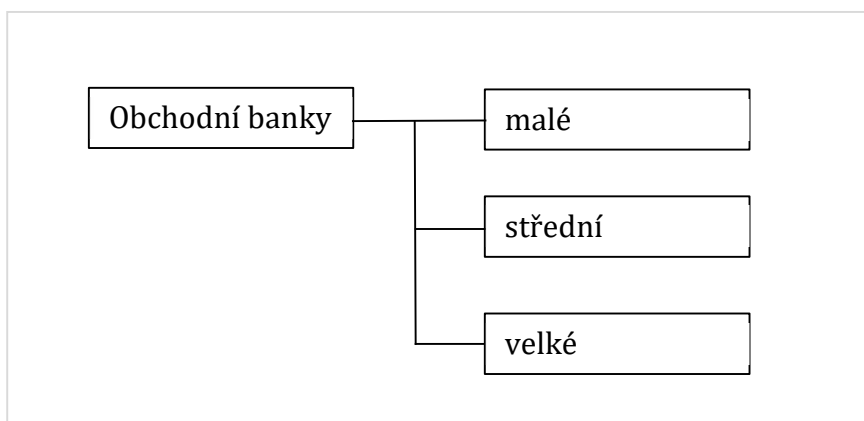
Pro podnikání a vstup obchodní banky na český finanční trh je nejdůležitějším krokem udělení licence od České národní banky. Licence je udělena na základě žádosti, která musí být v souladu se zákonem o bankách, kterou se zabývá Česká národní banka. V České

republice mohou působit pouze banky, které jsou akciovou společností a vyplnily žádost o udělení licence, která prostupuje správním řízením, na jehož základě je o licenci rozhodnuto.

Druhy obchodních bank

Obchodní banky lze rozdělit dle velikosti na malé, střední a velké bankovní instituce.

Obrázek 5 - Rozdělení bank dle velikosti

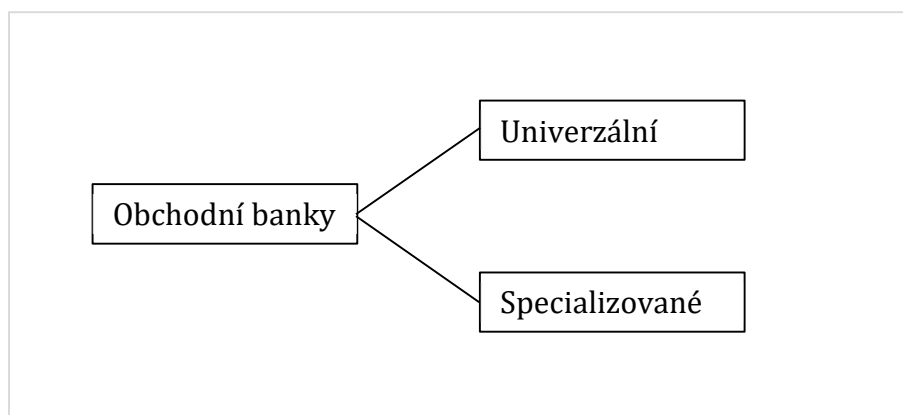

Zdroj: vlastní tvorba z textu práce

Na webových stránkách České národní banky [15] lze zjistit, na jakém principu jsou bankovní společnosti mezi tyto kategorie rozděleny. Jedná se porovnání bilanční sumy dané banky s celkovou bilanční sumou bankovního sektoru. Jestliže banka překoná svou bilanční sumou 10% podíl z celkové bilanční sumy bankovního sektoru, řadíme ji mezi velké banky. Pokud bilanční suma banky tvoří 2 až 10 % podílu z celkové bilanční sumy bankovního sektoru, řadí se mezi střední bankovní instituce. V případě, že je podíl bilanční sumy nižší než 2 % z celkové bilanční sumy bankovního sektoru, jedná se o malou bankovní instituci.

Dalším je dělení dle zaměření činnosti obchodních bank na univerzální a specializované.

Obrázek 6 - Rozdělení obchodních bank dle zaměřené činnosti

Zdroj: vlastní tvorba z textu práce

Univerzální banky svým klientům nabízejí širokou škálu bankovních produktů. Jedná se jak o klasicky nabízené produkty komerčního bankovníctví, tak i o produkty související s investičním bankovníctvím. Pod pojmem produkty obchodního bankovníctví si představíme činnosti spojené se zprostředkováním platebního styku, poskytování úvěrů a činnosti spojené s vklady klientů. Investiční bankovníctví zahrnuje činnosti banky v oblasti obchodu s cennými papíry, správu úschovy cenných předmětů či listin, správu majetku a další.

Specializované banky jsou zaměřeny na jednu hlavní činnost a oddělují obchodní a investiční činnosti. Specializace banky může být změřena jako hypoteční banka, spořitelna, investiční banka nebo například exportní banka. Hypoteční banky se specializují na poskytování hypotečních úvěrů svým klientům. Spořitelny se zaměřují na vklady drobných klientů a zajištění souvisejícího platebního styku. Investiční banky především spravují portfolia svých klientů a také se zabývají obchodováním s cennými papíry. Exportní banka se zabývá podporou vývozu do cizích zemí.

Činnost obchodních bank

Činnost obchodních bank se dělí na pasivní a aktivní úvěrové obchody bank.

U pasivních úvěrových obchodů se banka nachází v pozici dlužníka, nakupuje různé vklady ekonomických subjektů.

Pasivní úvěrové obchody lze členit z hlediska času na termínované a netermínované vklady. U termínovaných vkladů si klient uloží peněžní částku na určitou, předem stanovenou dobu, například na 6 měsíců. Tento termínovaný vklad je pro banku stabilním zdrojem, který může využívat. Jestliže si klient uloží u banky peněžní částku, kterou může kdykoliv vybrat, jedná se o vklady netermínované. Netermínované vklady jsou také

označeny jako vklady na viděnou. Nejběžnějším příkladem netermínovaného vkladu je běžný účet.

Z hlediska měny lze pasivní úvěrové obchody bank rozdělit na korunové či devizové vklady. Korunové vklady probíhají v českých korunách a devizové vklady probíhají v cizí měně.

U aktivních úvěrových obchodů se banka nachází v pozici věřitele a poskytuje celou řadu úvěrů. Při poskytování úvěrů banka sleduje dva cíle. Prvním cílem je výnosnost, kde chce banka dosáhnout co nejvyššího zisku. Druhým cílem je návratnost. Banka může po klientovi vyžadovat jištění úvěru nebo jiné záruky návratnosti. Tyto návratnosti mohou být v podobě zástavy movité či nemovité věci, ručitelství fyzické nebo právnické osoby, vinkulace vkladu nebo cese. Pojem vinkulace vkladu označuje zablokování peněz (vkladu) na účtu dlužníka. Pojem cese můžeme vysvětlit jako postoupení pohledávek. Věřitel může postoupit na základě uzavřené smlouvy pohledávku jiné osobě. Postoupení pohledávky může proběhnout bez vědomí dlužníka a pohledávka nemusí být postoupena v plné výši.

Před poskytnutím úvěrů si banka klienta prověřuje. Zajímá ji, zda bude klient schopen dostát svým závazkům a splatit úvěr, o který žádá. Zjišťuje takzvanou bonitu klienta. Dále také banku zajímá podnikatelský záměr a likvidita aktiv, jestli má klient aktiva, která se dají prodejem snadno směnit na hotové peníze.

Aktivní úvěry lze členit z hlediska času na krátkodobé a dlouhodobé úvěry.

Krátkodobé úvěry jsou splatné do jednoho roku od jejich uzavření. Příkladem je kontokorentní úvěr, eskontní úvěr, akceptační úvěr, revolvingový úvěr nebo lombardní úvěr. Kontokorentní úvěr je kombinací běžného a úvěrového účtu. Je zde nastaven úvěrový rámec, který vyjadřuje výši záporného růstatku, do které může klient čerpat finanční prostředky z daného účtu. Eskontní úvěr souvisí s odkupem směnky bankou od jejího klienta před uplynutím doby splatnosti. U akceptačního úvěru banka neposkytuje klientovi peníze přímo, ale akceptuje cizí směnku vystavenou klientem. Klient se stává příjemcem akceptačního úvěru a banka směnečným dlužníkem. Tento cenný papír se nazývá bankovní akcept. Pokud banka uzavře s klientem revolvingový úvěr, umožňuje klientovi opakované čerpání úvěru, aniž by se musela pokaždé sepisovat nová úvěrová smlouva. Podmínkou opakovaného čerpání je splacení předešlého úvěru. Lombardní úvěr je jištěný zástavou movité věci, například zásobou zboží, zásobou výrobků či cennými papíry.

Dlouhodobé úvěry mají naopak splatnost delší než jeden rok. Mezi dlouhodobé bankovní úvěry spadá hypoteční úvěr, emisní úvěr nebo spotřební půjčky poskytované občanům. Hypoteční úvěr spočívá v půjčce peněz zaměřených na bydlení a její zárukou je zástava nemovitosti. Emisní úvěr je spojen s emisí dlouhodobých cenných papírů, například podnikových obligací. Pojem obligace můžeme vysvětlit jako závazek emitenta k zaplacení dluhu vlastníků obligace. Speciální formou úvěrů je factoring a forfaiting.

Jedná se o odkoupení pohledávek před dobou jejich splatnosti. Factoring se zabývá odkupem krátkodobých pohledávek a forfaiting odkupem pohledávek dlouhodobých.

Banky mají i jiné zdroje příjmu, než jsou vklady občanů a firem. Jedná se například o úvěry poskytnuté centrální bankou, úvěry od ostatních bank, emise bankovních obligací či emise hypotečních zástavních listů. Hypoteční zástavní listy mohou vydávat pouze banky, které jsou vlastníky licence k hypotečnímu bankovníctví.

2 Analýza vybraných bank

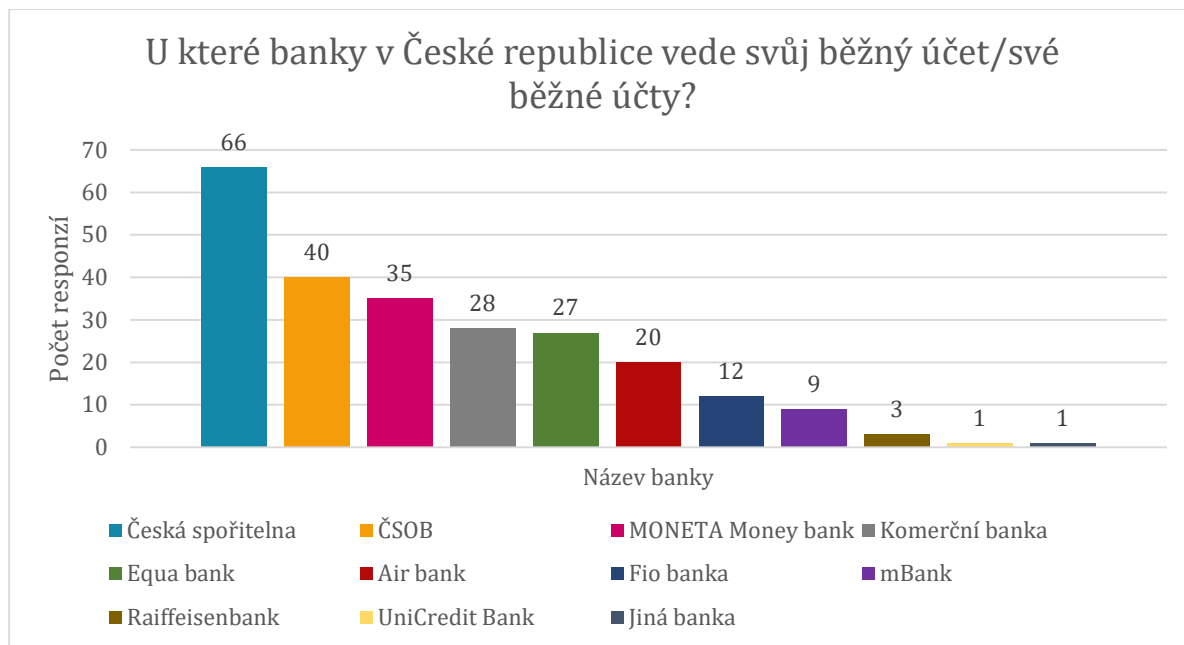
2.1 Výsledky dotazníkového šetření

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na porovnání bankovních institucí působících v České republice. Banky byly vybrány na základě vytvořeného dotazníkového šetření. Dotazník nalezneme jako Přílohu č. 1 na konci bakalářské práce.

Dotazníkovým šetřením bylo získáno celkem 201 responzí. Dotazník obsahuje celkem 13 povinných otázek, které se zaměřují na výběr bank, užívání bankovních produktů a identifikaci dotazovaného. Na základě nejčastějších odpovědí můžeme zjistit, proč si klienti určité banky vybírají, zda mají konkrétní požadavky na produkty, které jiné banky například nenabízejí, nebo jsou ovlivněni jinými faktory.

Pomocí první otázky byly vybrány banky k porovnávání v podkapitole 2.2. Úvodní otázka byla položena ve znění: „U které banky v České republice vedete svůj běžný účet/své běžné účty?“ Graf zobrazuje výsledky odpovědí na tuto otázku.

Graf 2 - U které banky vedete svůj běžný účet/své běžné účty?

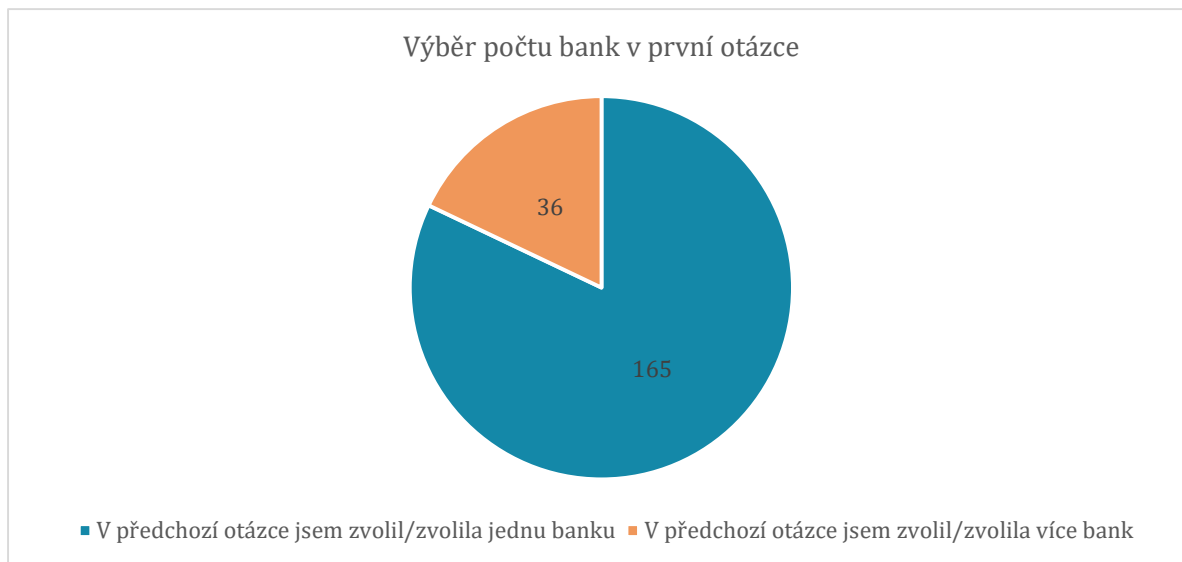

Zdroj: dotazníkové šetření

Po sečtení celkového počtu u jednotlivých odpovědí zjistíme, že počet vyplněných dotazníků není rovný celkovému počtu všech bank, u kterých mají respondenti založeny své běžné účty. Důvodem je více založených běžných účtů u 36 respondentů, podíl z celkových odpovědí je roven 17,9 %.

Následující graf vizualizuje výběr počtu bank u první otázky dotazníkového šetření.

Graf 3 - Výběr počtu bank v první otázce dotazníkového šetření

Zdroj: dotazníkové šetření

U mnoha respondentů ovlivnila výběr banky k založení běžného účtu jejich rodina a rodinní příslušníci. Tato odpověď získala celkem 108 responzí z 201 možných. Jako dalším, velmi významným faktorem u dotázaných je založení účtu u bank, které nabízejí vedení účtu zdarma. Podílem téměř 48 % z celkového počtu se řadí hned na druhé místo.

Opět pro přehlednost všech odpovědí uvádím tabulku s hlavními důvody založení běžného účtu u zvolené banky.

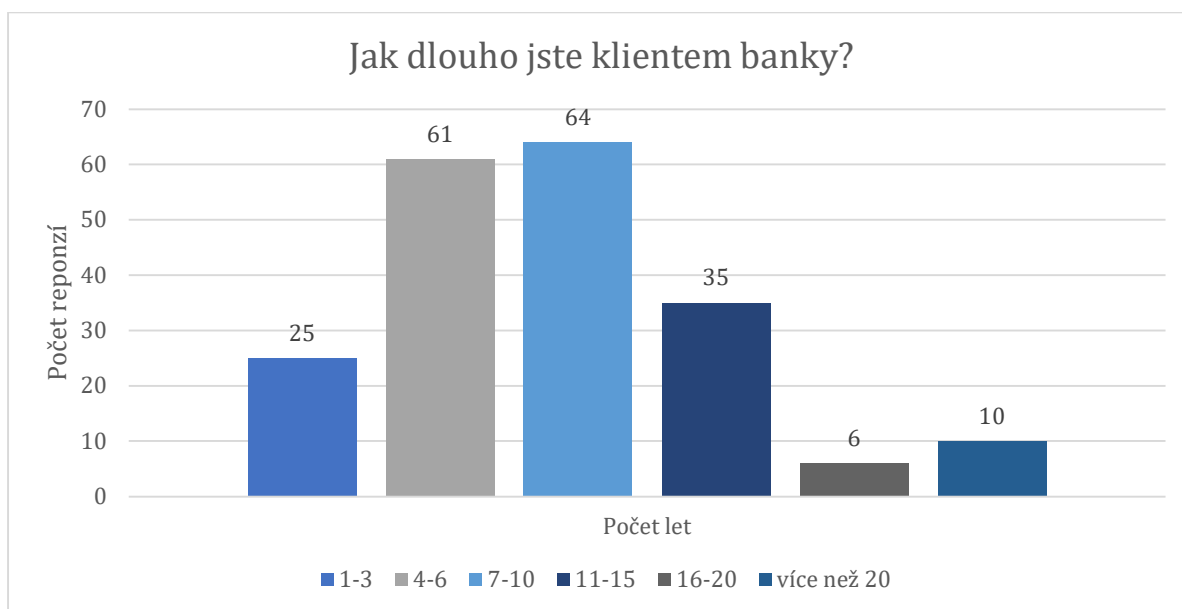
Tabulka 1 - Hlavní důvody založení běžného účtu

Možnosti odpovědí	Počet responzí	Podíl z celkového počtu
Vedení účtu zdarma	96	47,8 %
Dostupnost bankomatů	77	38,3 %
Dostupnost poboček	40	19,9 %
Rodina využívá služby této banky	108	53,7 %
Bezplatné výběry z bankomatů	44	21,9 %
Jiný důvod	20	10,0 %

Zdroj: dotazníkové šetření

Další otázka byla zaměřena na dobu trvání založeného běžného účtu u zvolené banky. Výsledky doby trvání uvádí tento graf.

Graf 4- Doba trvání založeného běžného účtu klientem u vybrané banky

Zdroj: dotazníkové šetření

Z grafického znázornění lze vyzdvihnout, že zhruba 60 % odpovídajících je klientem banky od 4 do 10 let. S touto otázkou bychom měli určitě spojit věk dotazovaných. Nejčastěji uvedenou odpovědí je věk od 18 do 24 let. Většinový podíl, 79 % responzí, je získán z věkové kategorie 18 až 34 let.

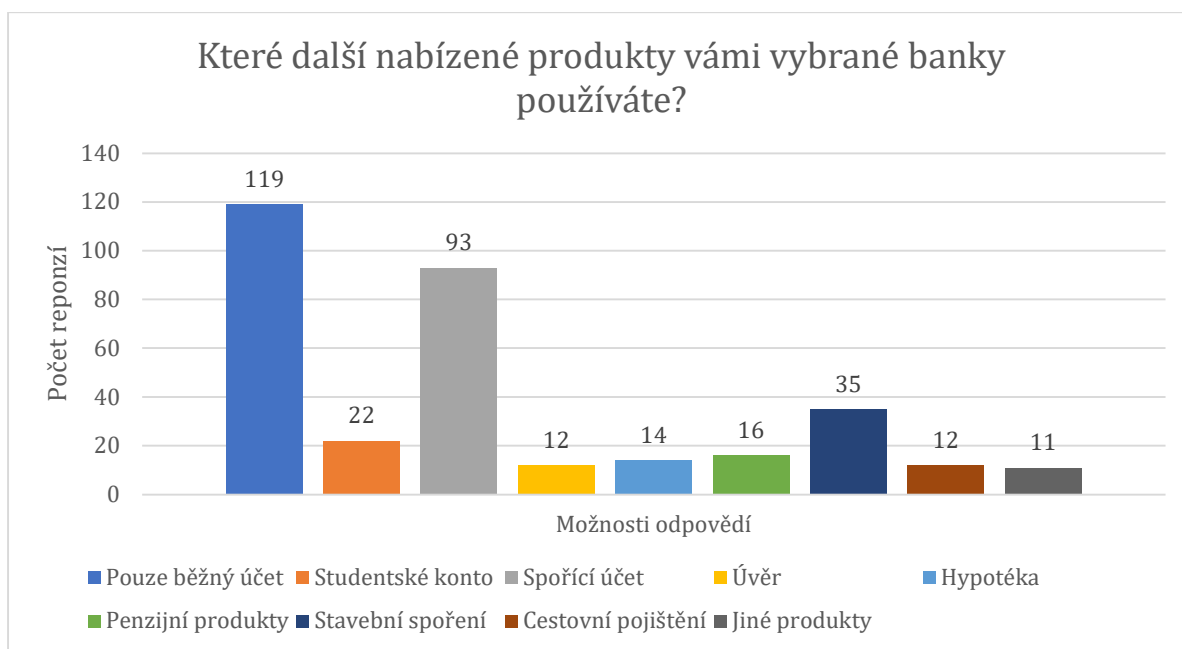
Tabulka 2 - Věk respondentů

Možnosti odpovědí	Počet responzí	Podíl z celkového počtu
Méně než 18 let	6	3,0 %
18 – 24 let	80	39,8 %
25 – 29 let	45	22,4 %
30 – 34 let	34	16,9 %
35 – 39 let	17	8,5 %
40 – 44 let	6	3,0 %
45 – 49 let	7	3,5 %
50 – 54 let	2	1,0 %
55 – 59 let	1	0,5 %
60 – 64 let	1	0,5 %
65 let a více	2	1,0 %

Zdroj: dotazníkové šetření

U bankovních institucí lze využívat i další nabízené bankovní produkty. Všechny banky nemusí mít shodně nabízené bankovní produkty ve svých nabídkách. Kromě běžného účtu mohou nabízet například spoření, investování, cestovní pojištění, pojištění majetku, úvěry či hypotéky. Jedna otázka v dotazníkovém šetření je také na tyto produkty zaměřena. Z odpovědí lze usoudit, že většina respondentů využívá k běžnému účtu hlavně spořicí účet a mnozí také stavební spoření.

Graf 5 - Využití nabízených produktů bank

Zdroj: dotazníkové šetření

Důležitá je také komunikace s bankovní institucí, proto jedna z položených otázek byla zaměřena právě na jednání. Jaké jednání je pro odpovídající nevíce vyhovující? Z možných odpovědí respondenti nejvíce upřednostňují komunikaci online formou. Tato odpověď získala 54% podíl z celku, telefonická komunikace s operátorem zhruba 33% podíl z celku a osobní komunikace na pobočce banky vyhovuje zhruba 32 % respondentům.

S online formou komunikace souvisí také internetové služby bankovních institucí. O odpovědích, týkajících se užívání internetových služeb, informuje souhrnná tabulka.

Tabulka 3 - Využití internetových služeb

Možnosti odpovědí	Počet responzí	Podíl z celkového počtu
Příkaz	135	67,2 %
Inkaso	55	27,4 %
Platby mobilním telefonem	165	82,1 %
Nevyužívám	7	3,5 %
Jiné	2	1,0 %

Zdroj: dotazníkové šetření

Z procentuálních odpovědí k celkovému počtu responzí je zřejmé, že většina odpovídajících využívá platby mobilním telefonem a příkazy k úhradě. Pouze 3,5 % dotazovaných nevyužívá internetové služby nabízené bankou.

I když je nyní rozšířenější a pro některé občany více vyhovující online forma komunikace, některým klientům vyhovuje spíše osobní forma komunikace na pobočkách banky. Téměř každá bankovní instituce má své pobočky, na které se mohou klienti obrátit se svými požadavky. Pokud banka nemá vlastní pobočky, uvádí kontaktní místa, na kterých dokážou jejich dotazy a požadavky vyřídit. Zajímalo mě, za jakým účelem respondenti bankovní pobočky využívají.

V tabulce jsou uvedeny výsledky jednotlivých odpovědí.

Tabulka 4 - Využití bankovních poboček klienty bank

Možnosti odpovědí	Počet responzí	Podíl z celkového počtu
Poradenské služby	73	36,3 %
Vklad hotovosti	69	34,3 %
Výběr hotovosti	58	28,9 %
Nákup cizí měny	25	12,4 %
Prodej cizí měny	7	3,5 %
Podání příkazu k úhradě	9	4,5 %
Nevyužívám	77	38,3 %
Další služby	0	0,0 %

Zdroj: dotazníkové šetření

Z výsledků je zřejmé, že většina respondentů služby na pobočkách banky nevyužívá nebo nejčastěji využívá poradenské služby či vklad a výběr hotovosti.

Poslední otázka přímo zaměřená na bankovní služby bankovních institucí se týkala využití vybraných služeb. V tabulkovém zobrazení nalezneme počty odpovědí u jednotlivých služeb a příslušný časový interval využití.

Tabulka 5 - Časové využití vybraných služeb

Odpověď	Denně	1 x týdně	1x měsíčně	1 x ročně	nevyužívám
Spoření a investování	7 (3,5 %)	8 (4,0 %)	101 (50,2 %)	18 (9,0 %)	67 (33,3 %)
Úvěry a půjčky	0 (0,0 %)	2 (1,0 %)	5 (2,5 %)	20 (10,0 %)	174 (86,6 %)
Elektronické bankovníctví	58 (28,9 %)	90 (44,8 %)	40 (19,9 %)	0 (0,0 %)	13 (6,5 %)
Platební karty	96 (47,8 %)	92 (45,8 %)	7 (3,5 %)	0 (0,0 %)	6 (3,0 %)
Pojištění	1 (0,5 %)	0 (0,0 %)	25 (12,4 %)	63 (31,3 %)	112 (55,7 %)

Zdroj: dotazníkové šetření

Jestliže se podíváme na první oblast služeb spoření a investování nabízených bankovními institucemi, zjistíme, že respondenti je využívají nejčastěji v měsíčních intervalech. Tato oblast má ale také velký procentuální podíl u odpovědí, které charakterizují časové využití s hodnotou 0, tedy že se tyto služby nevyužívají.

Pro oblast úvěrů a půjček je většinou odpovědí nevyužívám. Časový úsek odpovídá podílu 86,6 % z celkových responzí.

U elektronického bankovníctví převažují naopak kratší časová rozmezí, a to denní a týdenní v celkovém podílu téměř 74 %.

Stejná časová rozmezí nalezneme i u nejčastějších odpovědí u služby platebních karet. Denní využití respondentů je o 2 % vyšší než u týdenního využití a celkový podíl těchto dvou kategorií je 93,6 % z celkového podílu.

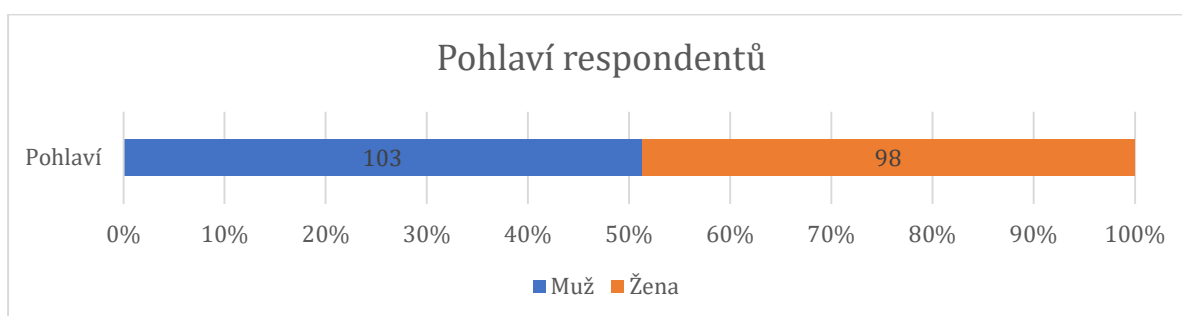
Poslední službou v tabulce odpovědí na danou otázku je pojištění. V této kategorii byla nejčastěji vybranou odpovědí nevyužívám, celkem 55,7 % z celkového počtu responzí. Druhou nejvíce zvolenou odpovědí je měsíční časový údaj. Pro tento údaj platí 31,3 % odpovědí.

Z hlavních otázek dotazníkového šetření zaměřených na získání informací o bankách respondentů a jimi užívaných bankovních produktech je to všechno. Poslední otázky byly zaměřeny na identifikaci respondentů. Týkaly se věku respondentů, jejich pohlaví, krajů České republiky, v nichž osoby trvale žijí a charakteristiky současné situace, která osoby nejvíce vystihuje.

O věku osob jsem se zmínila už v předchozím odstavci u otázky, která se vztahovala k době otevření běžného účtu u vybrané banky. Věk odpovídajících je přehledně uveden v jedné tabulce. Z tohoto důvodu zde výsledky znovu uvádět nebudu.

Nyní se můžeme podívat na rozložení respondentů dle pohlaví. Z výsledku lze konstatovat, že podíly jsou téměř shodné. Podíl mužů odpovídajících na dotazníkové šetření je 51,2 % a podíl žen 48,8 % z celku.

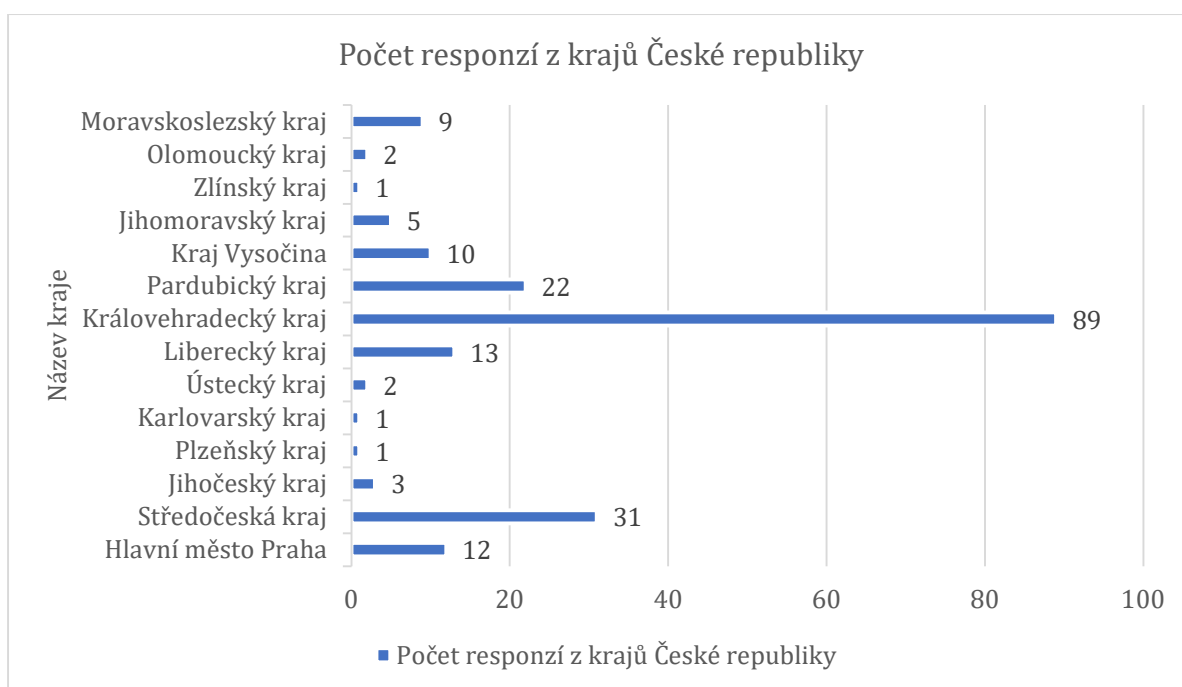
Graf 6 - Rozdělení respondentů dle pohlaví

Zdroj: dotazníkové šetření

Další identifikační otázka zaměřená na kraje České republiky, ve kterých mají odpovídající osoby trvalý pobyt, je vizualizována v následujícím grafickém zobrazení.

Graf 7 - Trvalý pobyt respondentů

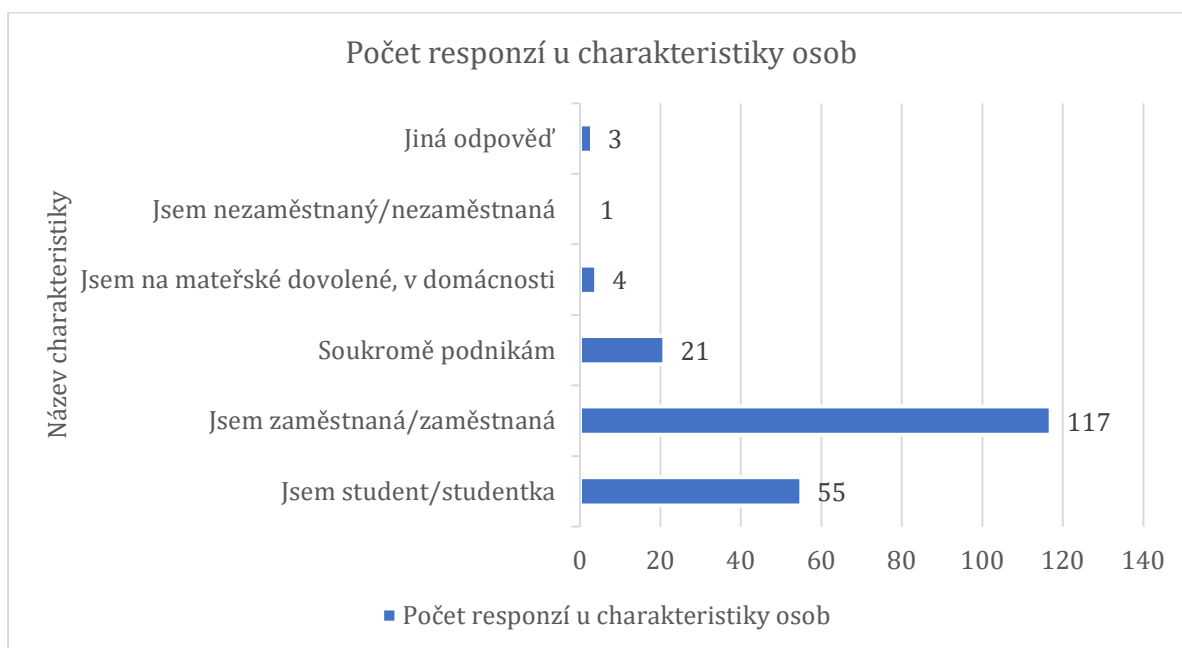

Zdroj: dotazníkové šetření

V tomto dotazníkovém šetření převažují osoby, které mají trvalý pobyt v Královéhradeckém kraji. Velmi významným důvodem může být faktor, že bakalářská práce byla vypracována právě v tomto kraji. Hlavní sběr odpovědí dotazníku probíhal pomocí sociálních sítí a skupin na internetových stránkách.

Poslední identifikační otázka, a zároveň otázka celého dotazníkového šetření, byla zaměřena na charakteristiku současné situace osoby ve smyslu zaměstnání či studia.

Graf 8 - Charakteristika osob

Zdroj: dotazníkové šetření

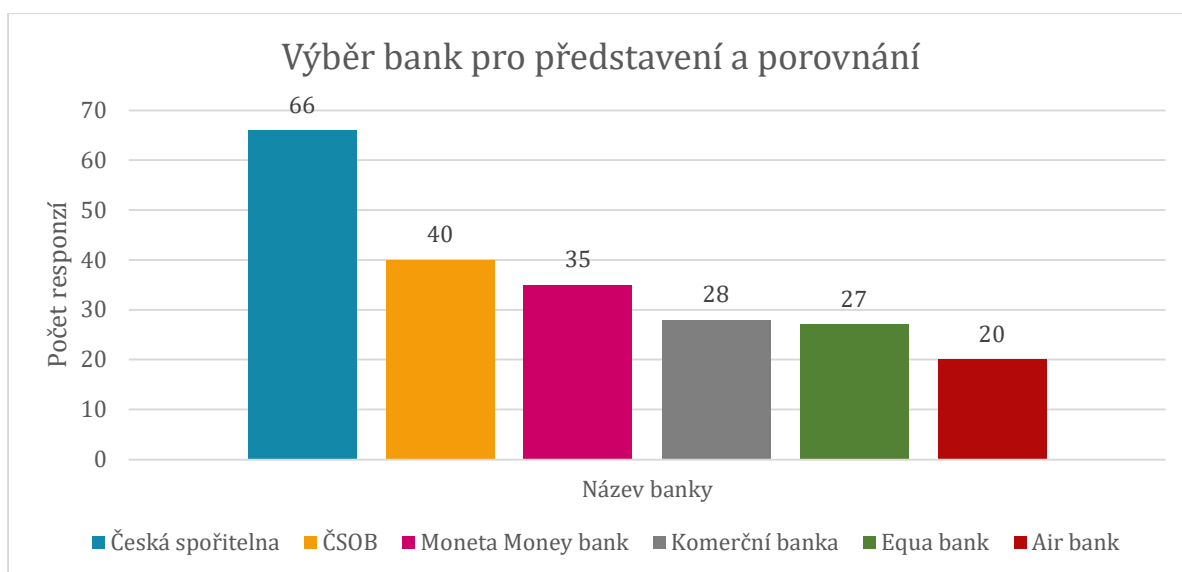
Vizualizace zobrazuje nejvyšší podíl zaměstnaných respondentů, dále pak studentů a podnikatelů.

2.2 Výběr a stručný popis bank

Veškeré hodnoty a informace o jednotlivých bankách jsou získány z volně přístupných a povinně zveřejňovaných informací na webových stránkách příslušných bank. Jedná se o webové stránky České spořitelny [16], ČSOB [17], MONETY Money bank [21], Komerční banky [20], Equa bank [18] a Air bank [14].

Jak je uvedeno v předchozí části věnované dotazníkovému šetření, úvodní otázka byla zaměřena na vedení běžného účtu u různých bank působících v České republice. Hlavním výběrovým kritériem byl alespoň jeden zástupce z oblasti velké, střední a malé banky. Dalším kritériem výběru byl alespoň 10% podíl odpovědí z celkového počtu. Tento výběr splnilo celkem 6 bank. Jedná se o Českou spořitelnu, ČSOB, MONETU Money bank, Komerční banku, Equa bank a Air bank. V podkapitole 1.4. Bankovní systém nalezneme v části druhy obchodních bank kritéria rozdělení na velké, střední a malé bankovní instituce. Na základě těchto kritérií mezi velké bankovní instituce řadíme Českou spořitelnu, ČSOB a Komerční banku, mezi střední bankovní instituce zařadíme MONETU Money bank a Equa bank s Air bank řadíme mezi malé bankovní instituce.

Graf 9 - Výběr bank pro představení a porovnání

Zdroj: dotazníkové šetření

Veškeré podniky a společnosti musí být od sebe odlišeny nějakým rozdílným prvkem. Jedním z možných prvků je logo společnosti, které je vždy pro danou společnost jedinečné, unikátní a nezaměnitelné. Je dobré, aby bylo snadno zapamatovatelné a pro společnost vystihující. Níže jsou loga bank vybraných pro porovnání vložena. Z důvodu přehlednosti a nezaměnitelnosti jsou jednotlivá loga bank vložena jako samostatné obrázky.

Obrázek 7 - Logo České spořitelny

Obrázek 8 - Logo Československé obchodní banky

Obrázek 9 - Logo MONETA Money bank

Obrázek 10 - Logo Komerční banky

Obrázek 11 - Logo Equa bank

Obrázek 12 - Logo Air bank

Zdroj: webové stránky jednotlivých bankovních institucí

V několika následujících odstavcích se seznámíme s jednotlivými bankami. V grafických znázorněních u bank jsem srovnávala hodnoty od roku 2011 do roku 2020. Důvodem výběru tohoto desetiletého rozmezí je vydávání výročních zpráv bankovních institucí v měsíci dubnu následujícího roku po skončení ročního období. Novější data pro porovnání tedy ještě nebyla oficiálně bankovní institucí vydána.

2.2.1 Česká spořitelna

P Česká spořitelna je banka, kterou můžeme považovat za jednu z klíčových na našem bankovním trhu. Její historie sahá až do roku 1825. Právě v tomto roce byla založena. Dalším velmi významným datem, které se k této bance váže, je rok 1948, kdy byla ještě jako malá spořitelna znárodněna. V roce 1967 proběhlo založení jedné Státní spořitelny, která byla o dva roky později rozdělena na Českou státní spořitelnu a Slovenskou státní spořitelnu. Od roku 1991 je Česká spořitelna akciovou společností.

O několik let později, v roce 2000, došlo k prodeji 52 % podílu České spořitelny rakouské bance Erste Bank. Erste Bank až do roku 2008 spojila celkem 10 bank ze sedmi zemí a vytvořila největšího poskytovatele finančních služeb. Jedná se o banky z Rakouska, České republiky, Slovenska, Chorvatska, Srbska, Maďarska a Rumunska. Pro Erste GroupBank se na českém bankovním trhu stal klíčový rok 2018. Od listopadu roku 2018 je totiž stoprocentním akcionářem České spořitelny.

Základní údaje o sídle, identifikačních číslech a kódu banky jsou zobrazeny v této tabulce.

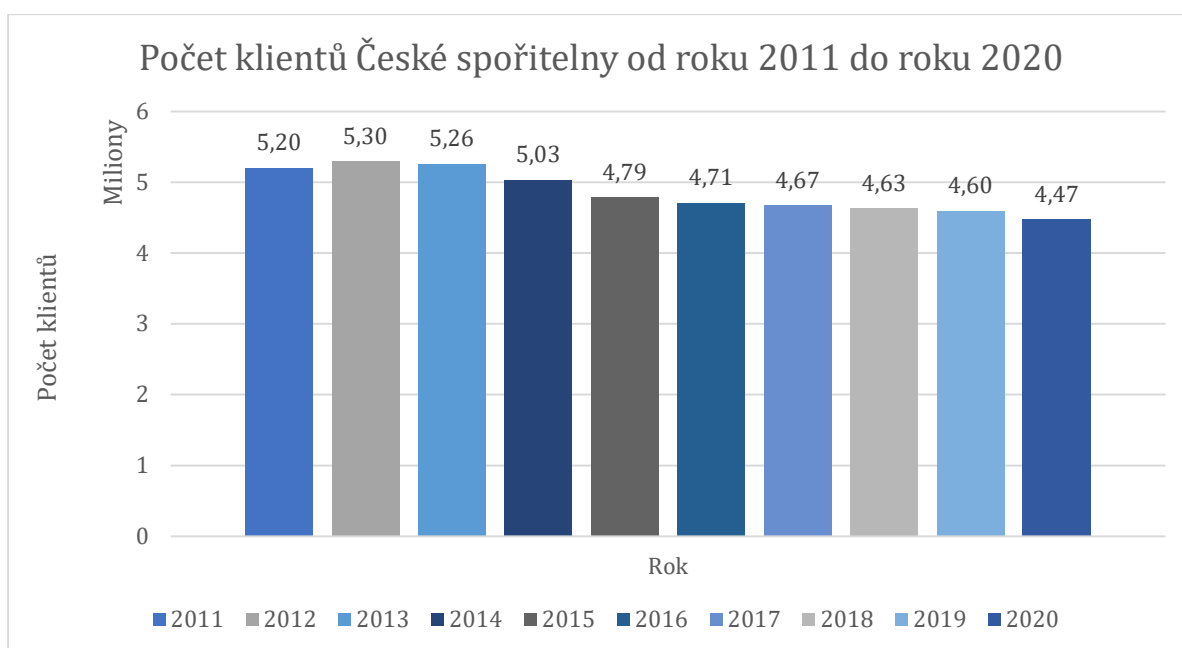
Tabulka 6 - Základní údaje České spořitelny

Sídlo	Praha 4, Olbrachtova 1929/62, 140 00
Právní forma	akciová společnost
Identifikační číslo	45244782
Daňové identifikační číslo	CZ 699001261
Registrace	Zapsána v obchodním rejstříku Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1171
Kód banky pro účely platebního styku	0800

Zdroj: vlastní zpracování pomocí webových stránek České spořitelny

Česká spořitelna je z hlediska počtu klientů největší bankou v České republice i přesto, že trend má v posledních letech klesající charakter. V roce 2020 měla banka celkem 4,47 milionu klientů.

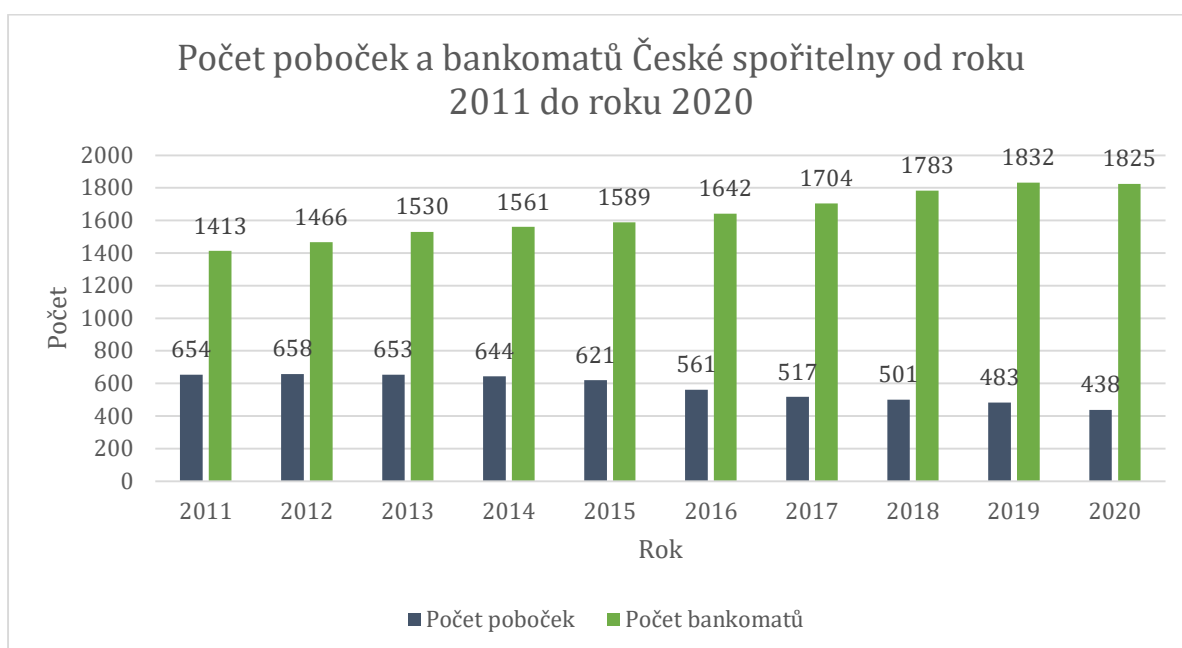
Graf 10 - Počet klientů České spořitelny

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv České spořitelny

Velký počet klientů si také žádá velké množství bankomatů a kontaktních míst. S klesajícím trendem počtu klientů také klesá počet poboček, ale zvyšuje se počet bankomatů České spořitelny. Pro banku je vyšší počet bankomatů důležitý z hlediska dostupnosti pro své klienty.

Graf 11 - Počet poboček a bankomatů České spořitelny

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv České spořitelny

V rámci finanční skupiny je Česká spořitelna tvořena také dceřinými společnostmi, které klientům nabízí mnoho doplňkových služeb, jako je například stavební spoření, penzijní připojištění nebo leasing. Česká spořitelna se nezaměřuje pouze na drobné klienty, ale také na malé a střední firmy, či města a obce. Nabízí svým klientům též mobilní aplikace s internetovým bankovníctvím pro snadnější přístup a okamžitou správu financí.

Další ukazatele a postavení České spořitelny na bankovním trhu budou porovnány po představení ostatních bank.

2.2.2 ČSOB

Celým názvem Československá obchodní banka je součástí finančního trhu České republiky od roku 1964. Její 100% podíl privatizovala v roce 1999 belgická společnost KBC Bank, která spadá pod mezinárodní společnost KBC Group. Od ledna 2008 je slovenská ČSOB samostatnou právnickou osobou.

Od roku 2000 patří k ČSOB i Investiční a poštovní banka. Z tohoto důvodu ji nalezneme na českém finančním trhu nejen na klasických pobočkách ČSOB, ale působí také na pobočkách a obchodních místech České pošty. Banka je zaměřena velmi univerzálně na fyzické osoby, malé a střední podniky, na manažerskou, obchodní a úřední klientelu českého finančního trhu.

Základní údaje o Československé obchodní bance jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka 7 - Základní údaje ČSOB

Sídlo	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5
Právní forma	akciová společnost
Identifikační číslo	00001350
Daňové identifikační číslo	CZ699000761 – pro účely DPH CZ00001350 – pro ostatní daně
Registrace	zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B XXXVI, vložka 46
Kód banky pro účely platebního styku	0300

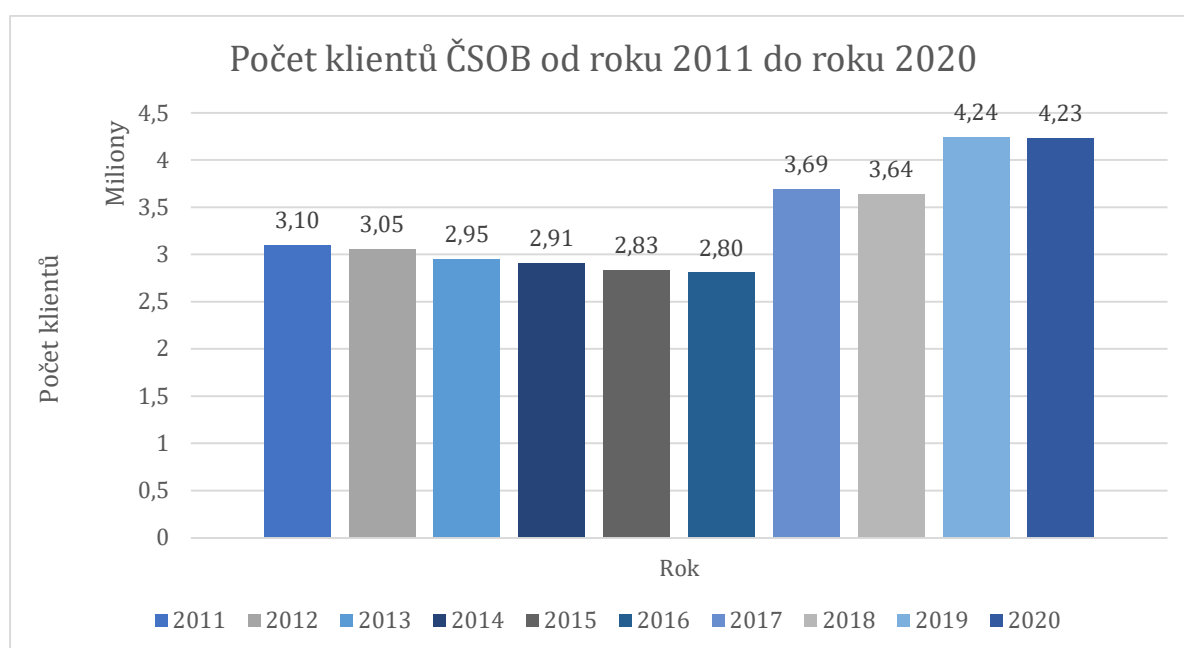
Zdroj: vlastní zpracování pomocí webových stránek ČSOB

Banka svým klientům rozhodně nenabízí pouze základní produkty a služby. ČSOB je tvořena skupinou, která se skládá z Hypoteční banky, ČSOB Pojišťovny, ČSOB Stavební spořitelny, ČSOB Penzijní společnosti, ČSOB Leasingu, ČSOB Factoringu a Patria Finance.

Už z názvů společností je zřejmé, že pro své klienty nabízí služby financování bydlení, penzijních fondů, různých pojištění, leasingů, odkupů pohledávek a také obchodování s cennými papíry.

V dotazníkovém šetření se banka umístila na druhém místě s téměř 20% podílem responzí. Banka se řadí podle celkového počtu svých klientů hned za Českou spořitelnu a je z tohoto pohledu druhou největší bankovní institucí na českém bankovním trhu. Skokový nárůst klientů proběhl v roce 2016 a 2018. Na vizualizaci počtu klientů od roku 2011 do roku 2020 je zaměřen následující graf.

Graf 12 - Počet klientů ČSOB

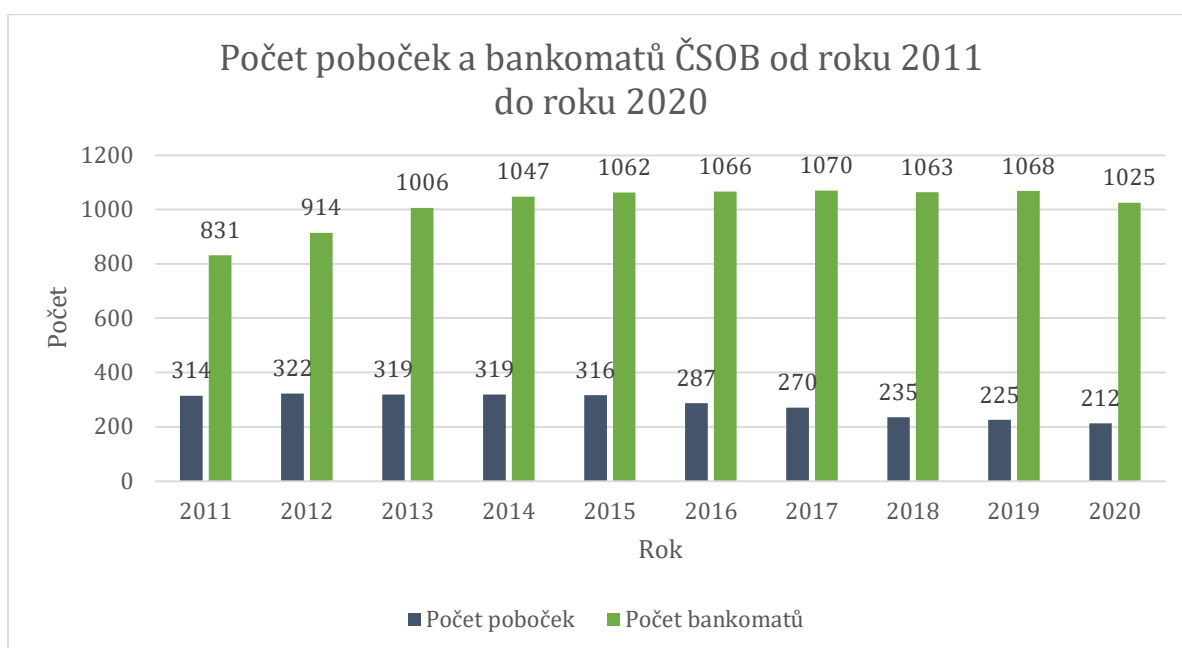

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv ČSOB

K nárůstu počtu klientů v roce 2018 přispěla především investice do technologií a digitalizace bankovníctví. O tyto služby projevili klienti veliký zájem. Investice se společnosti a její skupině velmi vyplatila.

Jako u České spořitelny i zde se podíváme na počty poboček a bankomatů, které ČSOB nabízí. Mezi počty poboček ČSOB v grafickém znázornění nejsou zahrnuta obchodní místa České pošty, jedná se zhruba o 2600 obchodních míst, ale jsou zde započítány pouze pobočky banky a finanční centra České pošty.

Graf 13 - Počet poboček a bankomatů ČSOB

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv ČSOB

Opět si můžeme všimnout klesajícího trendu počtu otevřených poboček banky, jako je tomu u již popisované České spořitelny. Přechod na digitální platformu ani jiný než klesající trend v počtu poboček nepřipouští.

2.2.3 MONETA Money bank

„Chceme být nejinnovativnější organizací poskytující finanční služby v České republice v očích našich klientů, zaměstnanců i komunit, ve kterých podnikáme. Naší ambicí je, být šampionem ve financování českých domácností, živnostníků a firem.“ Takto zní vize MONETY Money bank, kterou má uvedenou na svých webových stránkách [21].

MONETA Money bank si prošla poměrně zajímavou historií. V roce 1997 vstoupila na český finanční trh jako společnost GE Capital Bank. Od roku 2005 jsme ji pak na českém bankovním trhu mohli zaznamenat jako GE Money Bank. Tato bankovní společnost trvala až do roku 2016, kdy společnost nabídla k odkoupení své divize a tímto způsobem se stala zcela českou bankou.

Banka pokračovala ve svých standardech a svou sílu vnesla do digitálního světa bankovníctví. V digitálním světě nabídek služeb pro své klienty rozhodně nezhálá. Právě od klientů banka dosáhla velmi dobrých referencí a tím si zajistila mnoho ocenění v různých oblastech. Důkazem je například ocenění v kategorii hypotéka roku, bankéř roku, bankovní inovátor a další. Pro banku jsou taková ocenění velmi dobrou vizitkou, díky níž mohou získat novou klientelu.

Rozhodně v tomto seznámení nesmí chybět zmínka o základních údajích banky.

Tabulka 8 - Základní údaje MONETY Money bank

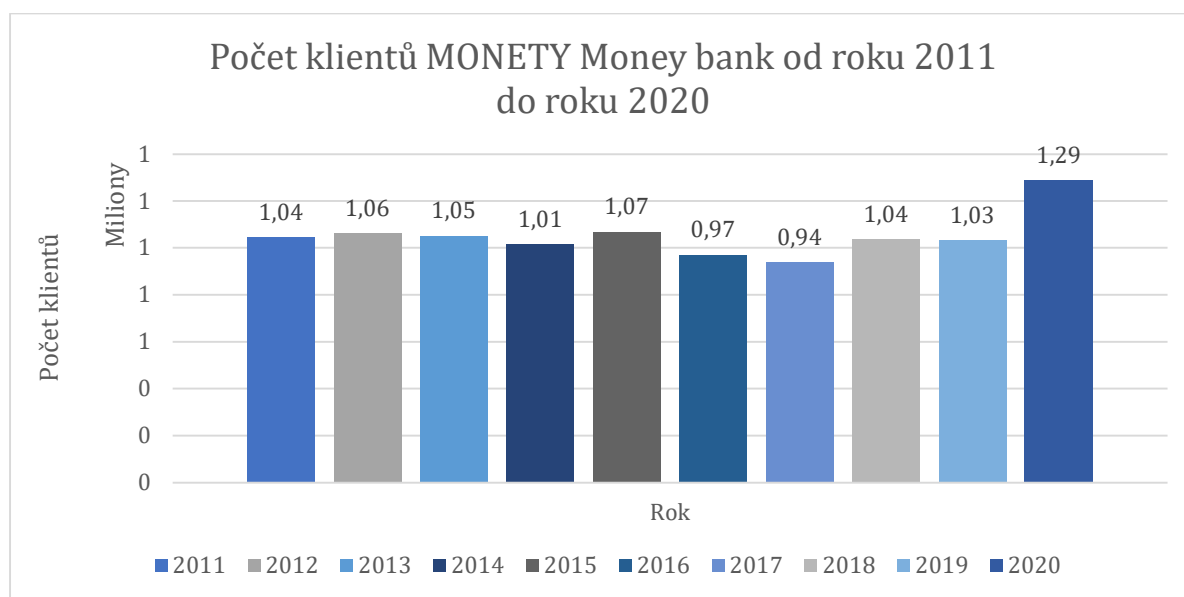
Sídlo	BB Centrum, Vyskočilova 1442/1b, 140 28 Praha 4 Michle
Právní forma	akciová společnost
Identifikační číslo	25672720
Daňové identifikační číslo	CZ699003117
Registrace	zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 5403
Kód banky pro účely platebního styku	0600

Zdroj: vlastní zpracování pomocí webových stránek MONETY Money bank

Podobně jako tomu je u Československé obchodní banky, řadí se MONETA Money bank do skupiny společností, která svým klientům nabízí i další služby než jen čistě bankovního charakteru. Skupina MONETA zahrnuje společnosti MONETA Leasing, MONETA Auto a od roku 2020 také Wüstenrot – stavební spořitelnu a Wüstenrot hypoteční banku.

Možná právě díky této skupině MONETA a koupi celé společnosti Wüstenrot se banka v roce 2020 dočkala nárůstu počtu svých klientů.

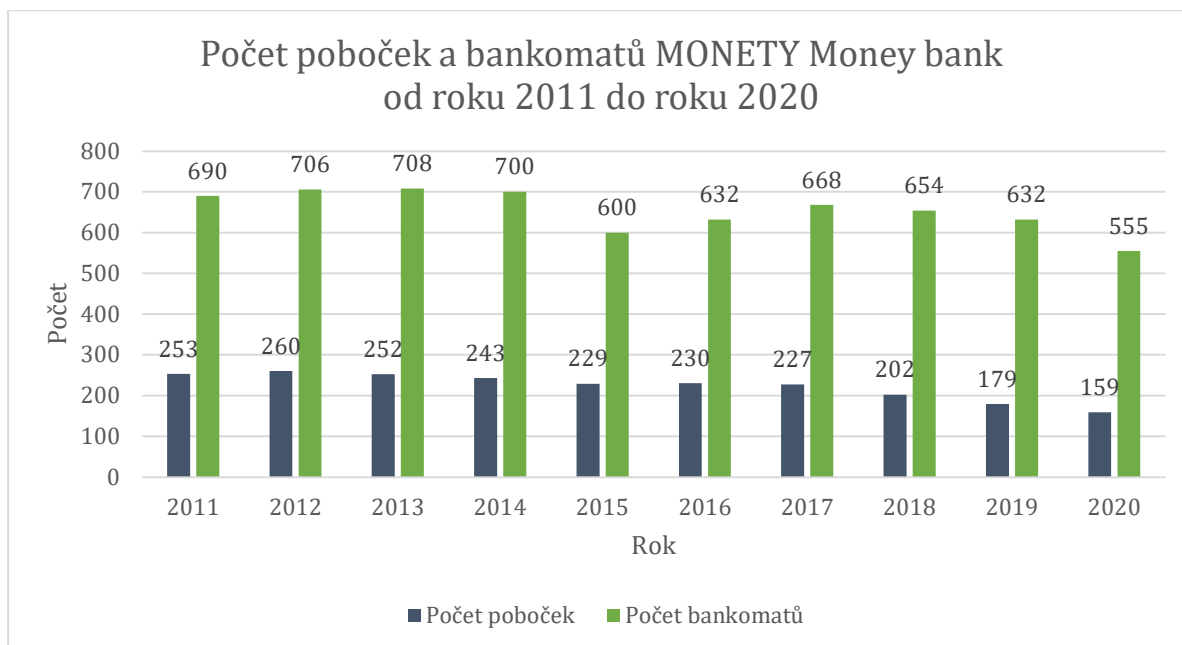
Graf 14 - Počet klientů MONETY Money bank

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv MONETY Money bank

Oproti dvěma předchozím bankám, České spořitelně a ČSOB, by se dala MONETA Money Bank zařadit spíše mezi střední banky. K výši počtu klientů je rozhodně zapotřebí mít dostatečné množství poboček a bankomatů, které mohou klienti využívat.

Graf 15 - Počet poboček a bankomatů MONETY Money bank

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv MONETY Money bank

Pokud porovnáme zvýšení počtu klientů, tak bychom mohli očekávat i zvýšení počtu poboček a bankomatů. Vizualizace výše nám ale ukazuje opačný trend. Počet klientů banky se sice zvýšil, ale počty bankomatů a poboček klesaly. Jedním z možných a za mě velmi pravděpodobných důvodů je stále větší míra používání digitálních možností komunikace s bankou. Pro klienty je tato komunikace pohodlnější a dostupná v jakémkoliv čase kterýkoliv den v týdnu.

2.2.4 Komerční banka

Komerční banka spadá mezi hlavní banky, které utváří základ českého bankovního trhu. V bankovním sektoru se pohybuje již od roku 1990, kdy byla vyčleněna z bývalé Státní banky československé. O dva roky později byla změněna na akciovou společnost. Nákup 60 % akcií Komerční banky francouzskou bankou Société Générale zajistil v roce 2001 další rozvoj společnosti, osamostatnění od státu a celkovou stabilitu.

Hned o pár let později, v roce 2004, získala Komerční banka ocenění v kategorii Banka roku. Toto ocenění získala celkem sedmkrát, a to v letech 2004, 2005, 2007, 2011, 2012, 2016 a 2017.

Základní identifikační údaje o Komerční bance jsou vyobrazeny v tabulce.

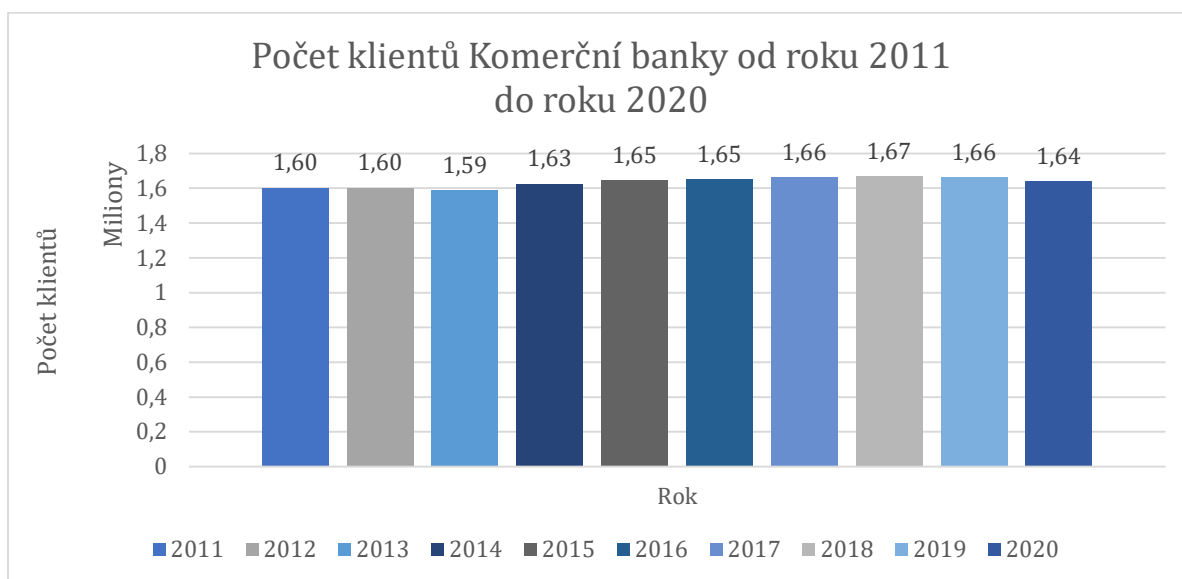
Tabulka 9 - Základní údaje Komerční banky

Sídlo	Na Příkopě 33, 114 07 Praha 1
Právní forma	akciová společnost
Identifikační číslo	45317054
Daňové identifikační číslo	CZ699001182
Registrace	Zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1360
Kód banky pro účely platebního styku	0100

Zdroj: vlastní zpracování pomocí webových stránek Komerční banky

Banka na svých stránkách uvádí, že každý pátý dospělý člověk je klientem Komerční banky. Počet klientů je z dlouhodobého hlediska velmi konstantní a vyvážený. Banka v posledních letech nezaznamenala žádné zásadní změny z hlediska přírůstku a úbytků. Vizualizace počtu od roku 2011 do roku 2020 je zobrazena v grafu.

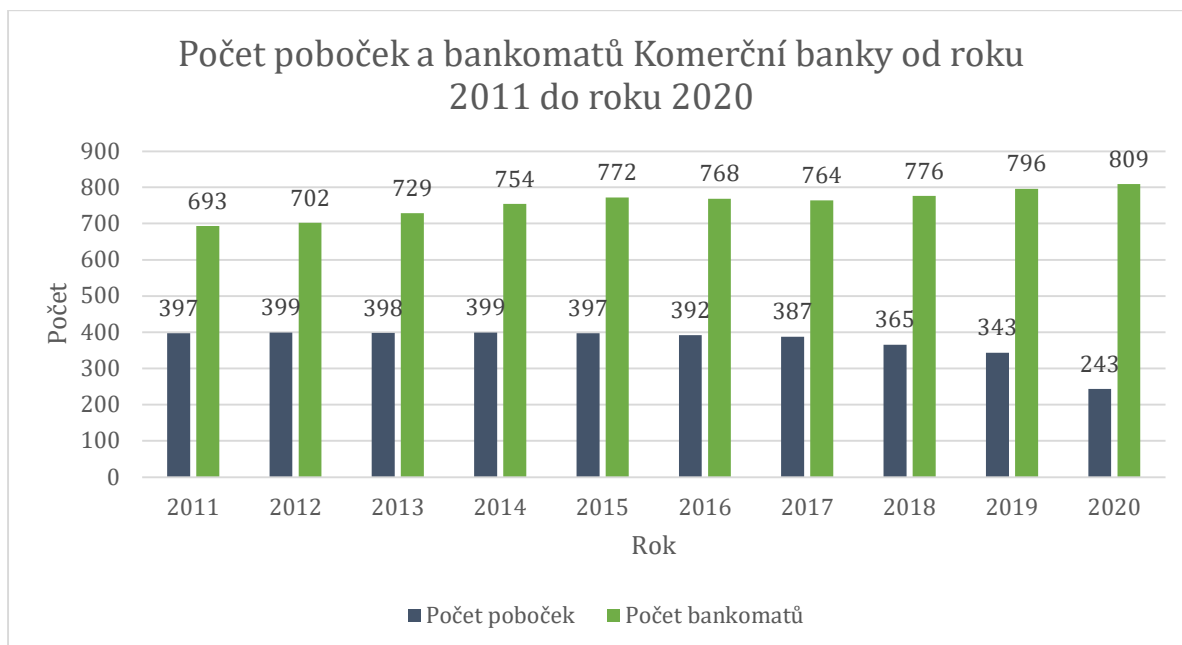
Graf 16 - Počet klientů Komerční banky

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv Komerční banky

Konstantní trend počtu klientů je pro banku rozhodně velmi dobrou vizitkou. Tato skutečnost rozhodně podporuje důvěru klientů. Jako u již představených bank se podíváme na počty poboček a bankomatů společnosti.

Graf 17 - Počet poboček a bankomatů Komerční banky

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv Komerční banky

Od roku 2011 je z grafu viditelný stále stoupající profil počtu bankomatů. Počet poboček banky měl svůj téměř konstantní charakter až do roku 2017. Od tohoto roku začal trend mírně klesat až do roku 2020, kdy byl pokles poboček velmi výrazný. Během roku 2020 došlo k uzavření celkem 100 poboček, a tedy k poklesu o 29,15 %. K tomuto kroku rozhodně přispěla pandemie COVID-19, která byla pro bankovní sektor a jejich pobočky zdrcující. Veškerá komunikace musela probíhat online a tímto se pobočky staly pro své klienty nepotřebnými.

2.2.5 Equa bank

Banka působí na českém bankovním trhu od roku 2011. Právě v roce 2011 se ujala společnost Equa Group Limited banky Banco Popolare Česká republika, a. s. a byla přejmenována na Equa bank. Společnost Equa Group Limited je stoprocentním akcionářem banky.

Pro přehlednost uvádím základních informace o Equa bank v této tabulce.

Tabulka 10 - Základní údaje Equa bank

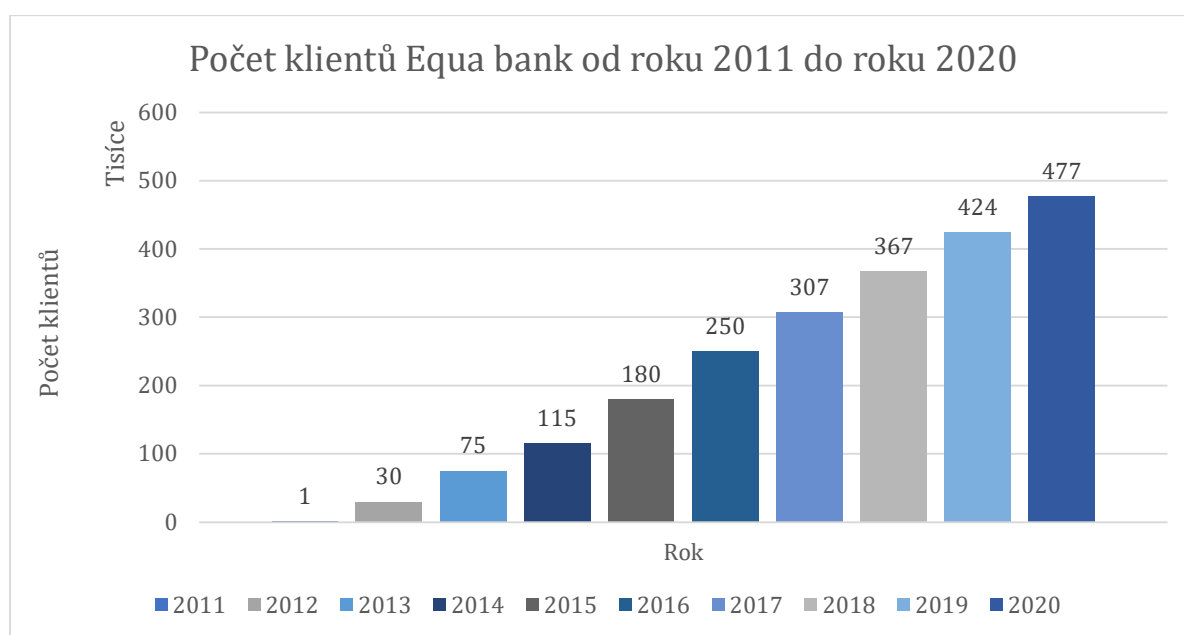
Sídlo	Karolínská 661/4, 186 00 Praha 8
Právní forma	akciová společnost
Identifikační číslo	47116102
Daňové identifikační číslo	CZ47116102
Registrace	Zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1830
Kód banky pro účely platebního styku	6100

Zdroj: vlastní zpracování pomocí webových stránek Equa bank

Zaměření Equa bank není pouze na fyzické osoby, ale také na podnikové bankovníctví pro živnostníky, malé a střední firmy. Všem svým klientům poskytuje pohodlnou online obsluhu produktů a služeb. Podnikatelům a firmám poskytuje podnikatelské běžné účty, podnikatelské spořicí účty, více měnové platební karty, podnikatelské úvěry a další.

Equa bank se řadí k jedné z těch mladších bankovních institucí na českém bankovním trhu, proto její počet klientů není tak mohutný, jako je tomu u doposud popisovaných bank. Vývoj počtu klientů je zobrazen v následujícím grafu. Chtěla bych upozornit, že oproti grafům u předchozích bank, souvisejícím s počtem klientů, je tento uváděn v jednotkách tisíců.

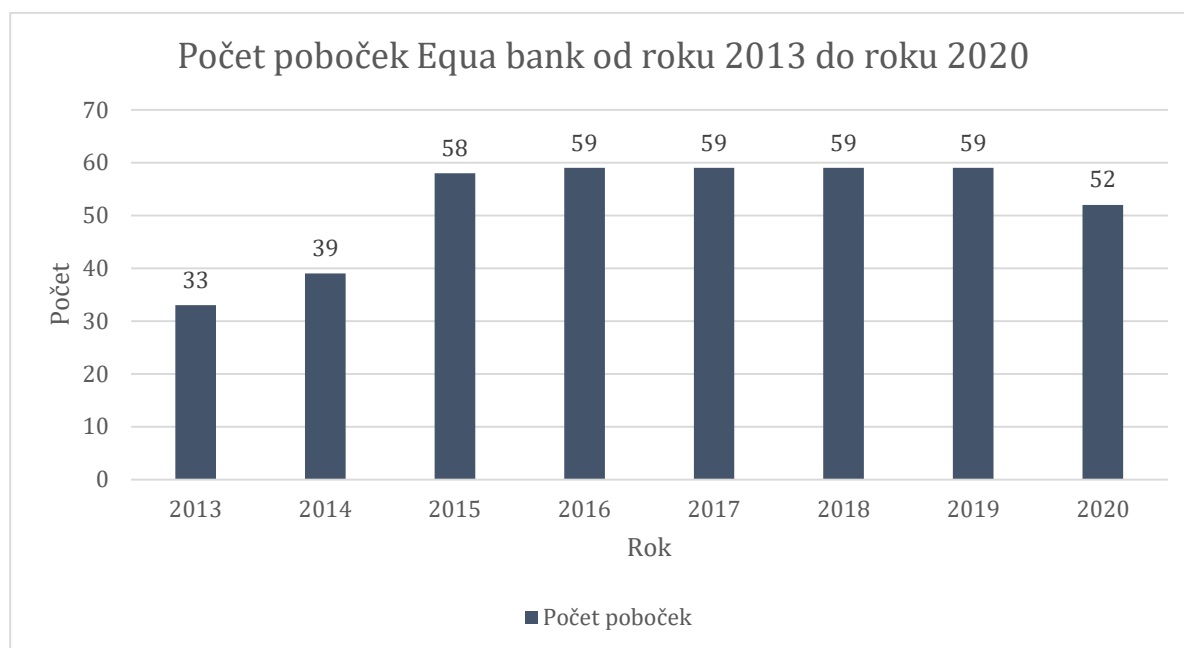
Graf 18 - Počet klientů Equa bank

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv Equa bank

Equa bank se zaměřuje na nabídku všech svých produktů a služeb jednoduše online. Z tohoto důvodu počet poboček banky není nijak vysoký. Banka jako hlavní inovativní kritérium pro své klienty nabízí výběry ze všech bankomatů zdarma, a to nejen po České republice, ale také po celém světě. Pro klienty může být tato služba velmi významným důvodem založení účtu právě u Equa bank. V grafickém znázornění jsou pouze hodnoty počtu poboček, právě z důvodu výběrů zdarma po celém světě.

Graf 19 - Počet poboček Equa bank

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv Equa bank

2.2.6 Air bank

Bankovní společnost Air bank vznikla v roce 2011. Z počátku poskytovala klientům pouze službu běžného a spořicího účtu. V každém dalším roce začala banka nabízet klientům více a více služeb, například spotřebitelské půjčky, mobilní aplikace a bezkontaktní karty, převody půjček a mnoho dalších. Nabídka služeb pro klienty je nyní velmi různorodá. Od roku 2017 poskytuje Air bank svým klientům mobilní aplikaci My Air, ve které klienti získají přehled o svých účtech, financích a dokážou zajistit téměř vše, co potřebují.

Základní údaje o Air bank jsou pro přehlednost uvedeny v tabulce.

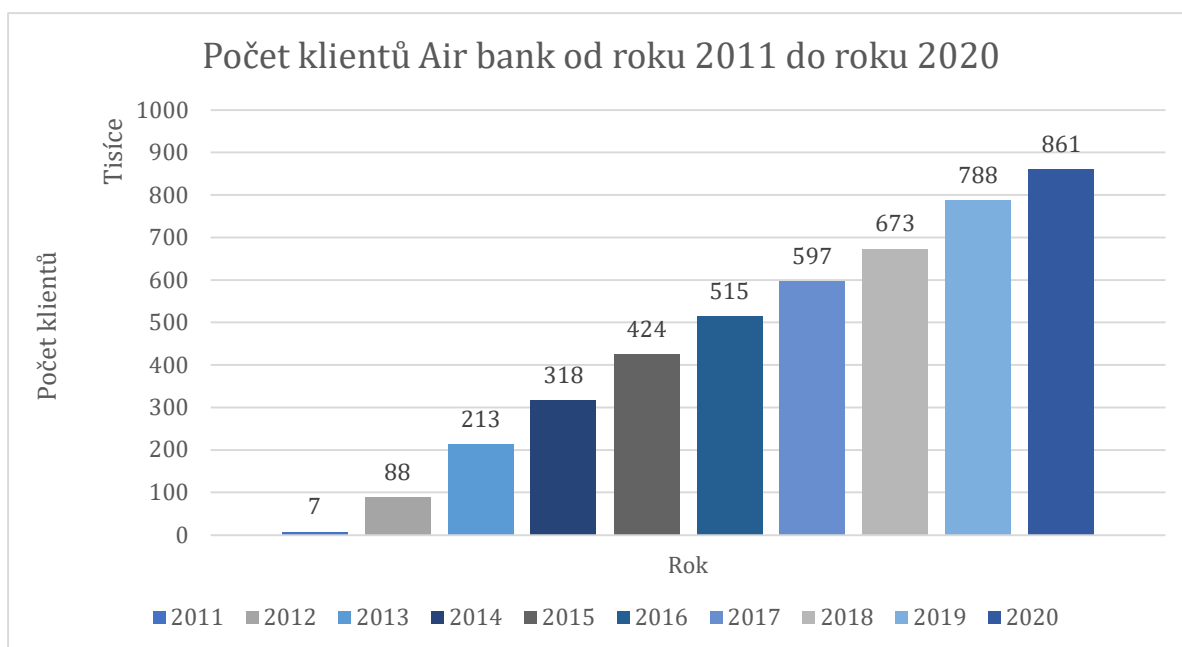
Tabulka 11 - Základní údaje Air bank

Sídlo	Evropská 2690/17, Dejvice, 160 00 Praha 6
Právní forma	akciová společnost
Identifikační číslo	29045371
Daňové identifikační číslo	CZ 699004328
Registrace	Zapsána u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 21929
Kód banky pro účely platebního styku	3030

Zdroj: vlastní zpracování pomocí webových stránek Air bank

I když je Air bank poměrně velmi mladou bankou, její počet klientů je za tak krátké období poměrně vysoký. Od roku 2011, kdy byla banka registrována, se počty klientů každoročně zvyšují. Banka ještě za těchto 10 let nezaznamenala pokles klientů. Každoroční počty klientů jsou zobrazeny v následujícím grafu. Jako u předchozí banky Equa bank bych chtěla upozornit, že následující graf je veden v jednotkách tisíců klientů.

Graf 20 - Počet klientů Air bank

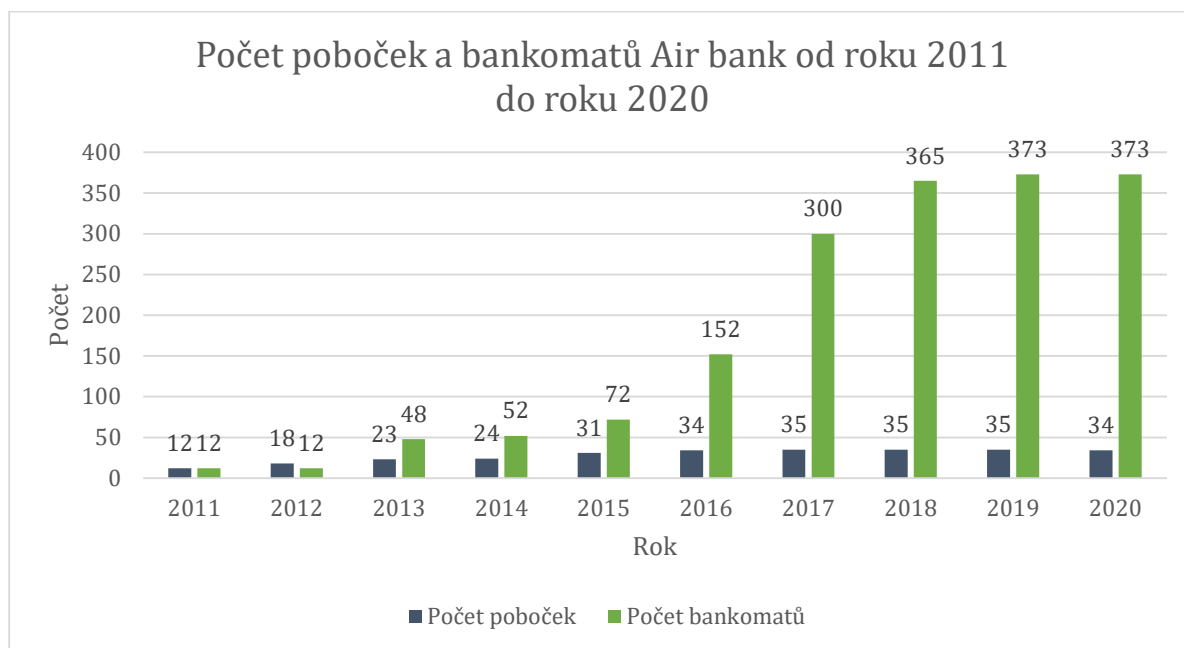

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv Air bank

Jak můžeme vidět v grafickém zobrazení vývoje počtu bankomatů a poboček, rok 2016 a 2017 byl pro Air bank charakteristický z hlediska vybudování vlastních bankomatů.

V těchto dvou letech se počet bankomatů zvýšil o 228 na 300 vlastních bankomatů. Banka klade důraz spíše na online způsob komunikace a vyřizování služeb přes internet. To je znát hlavně na počtu vlastních poboček, kterých není zrovna mnoho, ale pro klienty, kteří upřednostňují osobní komunikaci, dostupné v omezené míře jsou.

Graf 21 - Počet poboček a bankomatů Air bank

Zdroj: vlastní zpracování pomocí výročních zpráv Air bank

2.3 Porovnání bank

Nyní už přejdeme na samotná porovnání. Ekonomická porovnání bank jsem rozdělila do tří oblastí. První oblastí je porovnání z hlediska základních ukazatelů obchodní činnosti, druhou oblastí je porovnání z hlediska ukazatelů týkajících se finančních výkazů a třetí oblastí je porovnání z hlediska poměrových ukazatelů.

Veškeré ukazatele, jak obchodní činnosti, finančních výkazů, tak i poměrové, jsem srovnávala za roky 2018, 2019 a 2020. Důvodem výběru srovnání do roku 2020 je vydávání výročních zpráv bankovních institucí v měsíci dubnu následujícího roku po skončení ročního období. V době zpracování nebyla novější data pro porovnání ještě oficiálně bankovní institucí vydána.

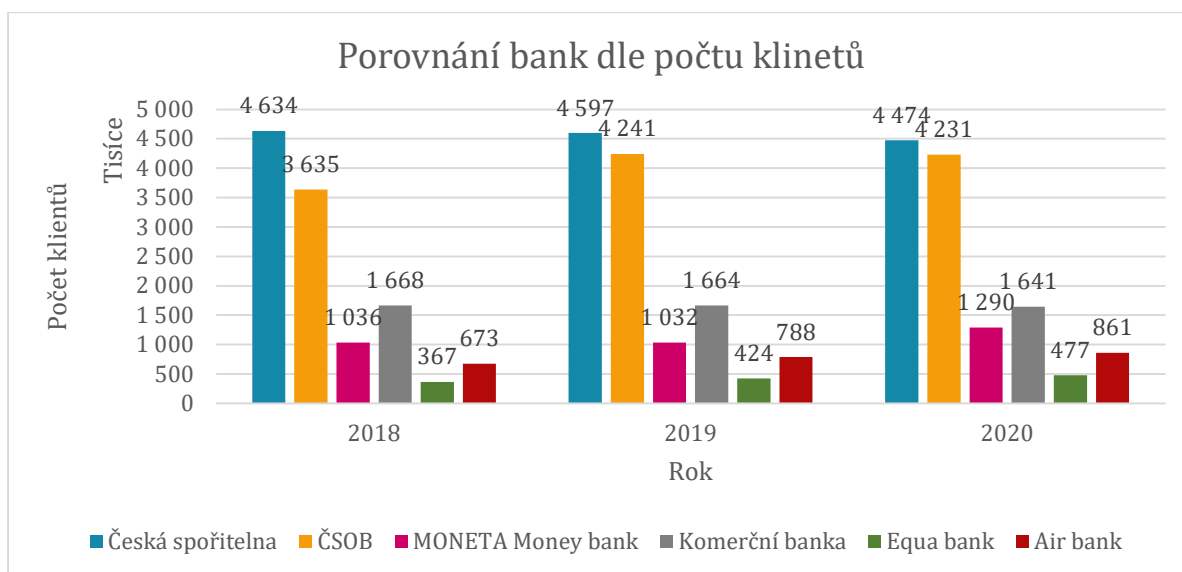
2.3.1 Ukazatele obchodní činnosti

Podkapitola ukazatelů obchodní činnosti byla zpracována z hodnot uvedených na webových stránkách České spořitelny [16], ČSOB [17], MONETY Money bank [21], Komerční banky [20], Equa bank [18], Air bank [14] a webových stránkách Pražského hradu [19].

Mezi základní ukazatele obchodní činnosti jsem zařadila počty klientů bankovních společností, počty zaměstnanců, počty poboček a počty bankomatů.

V porovnání počtu klientů vede Česká spořitelna, která má ve všech porovnávaných letech nejvyšší hodnoty. U České spořitelny, jak už bylo zmíněno výše u jejího popisu, počet klientů za poslední roky zaznamenal mírný pokles. Tato charakteristika neplatí o ČSOB. Jak je z grafického znázornění vidět, počet klientů se začíná České spořitelně velmi výrazně blížit. Pokud by tento trend dále u obou bank pokračoval, za několik málo let by mohlo dojít ke změně pozice jedničky na českém bankovním trhu. U ostatních bank takto velký počet klientů nezaznamenáme. Nejvíce se přibližuje za Českou spořitelnou a ČSOB Komerční banka, která nemá ani třetinový počet klientů v porovnání s prvními dvěma bankami. Ke Komerční bance se nejvíce přibližuje MONETA Money bank, která má o 351 tisíc klientů méně.

Graf 22 - Porovnání bank dle počtu klientů

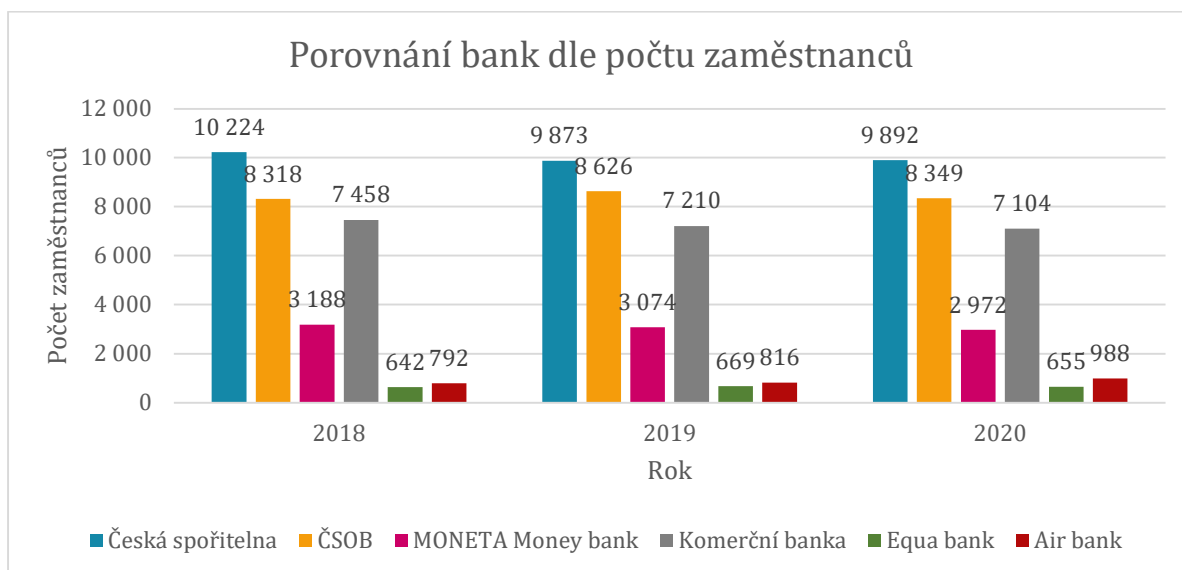

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

V porovnání malých bankovních institucí Equa bank a Air bank je na tom z hlediska počtu klientů lépe Air bank. Equa bank má zhruba o 45 % méně klientů než Air bank. Jak již bylo zmíněno v dřívější kapitole, tyto banky byly založeny v roce 2011, tudíž rok založení v porovnání těchto dvou bank nemá žádný význam.

Jestliže porovnáme počty zaměstnanců bankovních institucí, zjistíme, že pořadí mezi sebou jsou srovnány shodně jako při počtu klientů, větší bankovní instituce zaměstnávají více zaměstnanců.

Graf 23 - Porovnání bank dle počtu zaměstnanců

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Zajímavým porovnáním by mohl být počet klientů připadajících na jednoho zaměstnance banky.

Tabulka 12 - Počet klientů připadajících na 1 zaměstnance banky

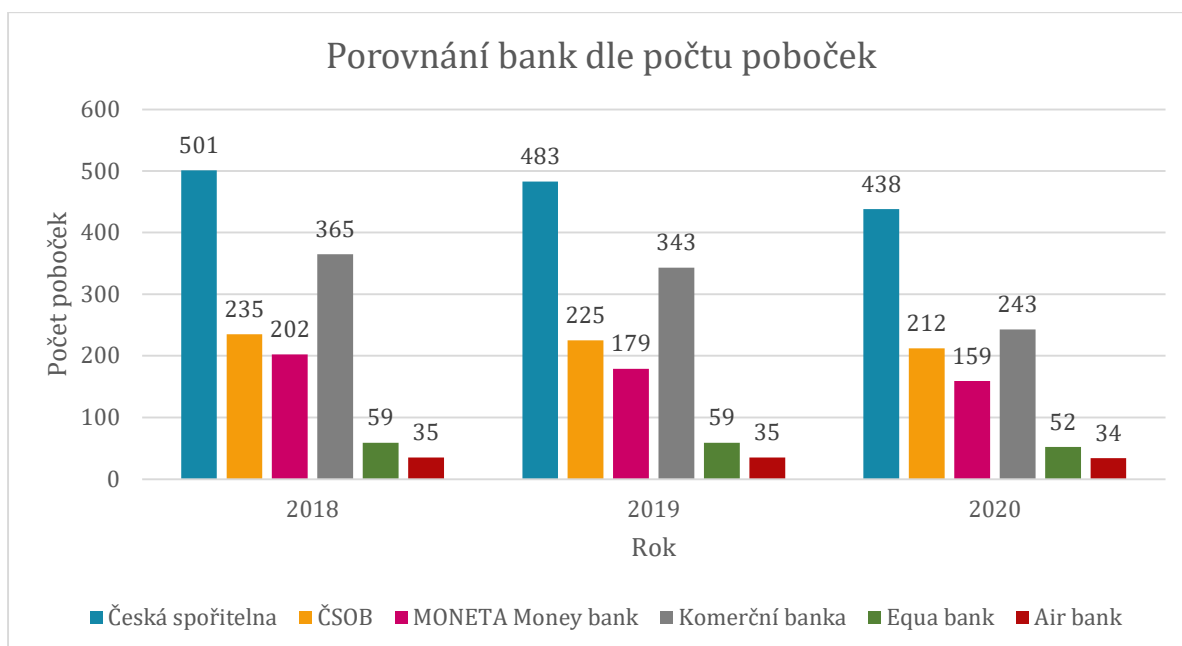
Název bank	Počet klientů připadajících na 1 zaměstnance banky		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	454	466	453
ČSOB	438	492	507
MONETA Money bank	325	336	435
Komerční banka	224	231	231
Equa bank	572	634	729
Air bank	850	966	872

Zdroj: vlastní zdroj pomocí hodnot z výročních zpráv bank

Z dat v tabulce můžeme vidět, že u malých bankovních společností je počet klientů na jednoho zaměstnance banky velmi vysoký. Nejvíce zatížení jsou zaměstnanci Air bank, kde připadá na jednoho zaměstnance v roce 2020 až 872 klientů. Nejméně klientů v roce 2020 na jednoho zaměstnance připadá Komerční bance a tím je 231 klientů. Rozdíl počtu klientů připadajících na jednoho zaměstnance banky mezi těmito dvěma bankami je velmi vysoký. Na první pohled by se mohlo zdát, že klienti Komerční banky mají větší pohodlí, pokud potřebují s bankou častěji řešit otázky ohledně produktů a služeb. Toto tvrzení může, ale také nemusí, být pravdivé. Komerční banka sice disponuje velkým množstvím zaměstnanců, ale není uvedeno, jak velké procento zaměstnanců je zapojeno do přímé komunikace s klienty. Air bank si naopak zakládá na řešení otázek klientů či jejich problémů pomocí online komunikace.

Dalším porovnáním souvisejícím s komunikací klientů a banky je osobní komunikace na pobočkách. Podíváme se tedy, kolik poboček má která banka v České republice, na jak velkou rozlohu České republiky připadá jedna pobočka banky a následně kolik klientů zhruba připadá na jednu pobočku banky.

Graf 24 - Porovnání bank dle počtu poboček

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Jestliže se podíváme na porovnání poboček u jednotlivých bank, zjistíme z dat uvedených v grafu, že Česká spořitelna je v počtu poboček v České republice na prvním místě. Druhou bankou je Komerční banka a následně ČSOB. Velké bankovní instituce v tomto ohledu určitě vedou. Z grafu je viditelné, že za poslední tři roky všechny banky svůj počet poboček snižují. Největší snížení proběhlo u Komerční banky v roce 2020.

Jak je uvedeno na webu www.hrad.cz, rozloha České republiky činí 78 866 km². V tabulce je vypočítána rozloha, která připadá na jednu pobočku banky v České republice.

Tabulka 13 - Rozloha České republiky připadající na jednu pobočku banky

Název bank	Rozloha připadající na jednu pobočku banky (v km ²)		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	157,42	163,28	180,06
ČSOB	335,60	350,52	372,01
MONETA Money bank	390,43	440,59	496,01
Komerční banka	216,07	229,93	324,55
Equa bank	1 336,70	1 336,71	1 516,65
Air bank	2 253,30	2 253,31	2 319,59

Zdroj: vlastní zdroj

Nejblíže u sebe najdeme pobočky České spořitelny. Jedna pobočka připadá na 180 km² rozlohy České republiky. Jestliže porovnáme pouze velké bankovní instituce, můžeme konstatovat, že ČSOB je v tomto ohledu vůči klientům nejdále. Jedna pobočka připadá zhruba na 372 km² rozlohy České republiky. Na opačné straně tu máme porovnání malých bankovních institucí, kde jedna pobočka Air bank připadá zhruba na 2320 km². Pro klienty, kteří preferují osobní komunikaci s bankou nebo potřebují vyřešit určité záležitosti osobně, je tato vzdálenost z mého pohledu nepřijatelná. Z tohoto důvodu si tyto malé bankovní instituce zakládají na digitální komunikaci.

Posledním porovnáním v této oblasti je porovnání počtu klientů na jednu pobočku banky.

Tabulka 14 - Počet klientů připadajících na jednu pobočku banky

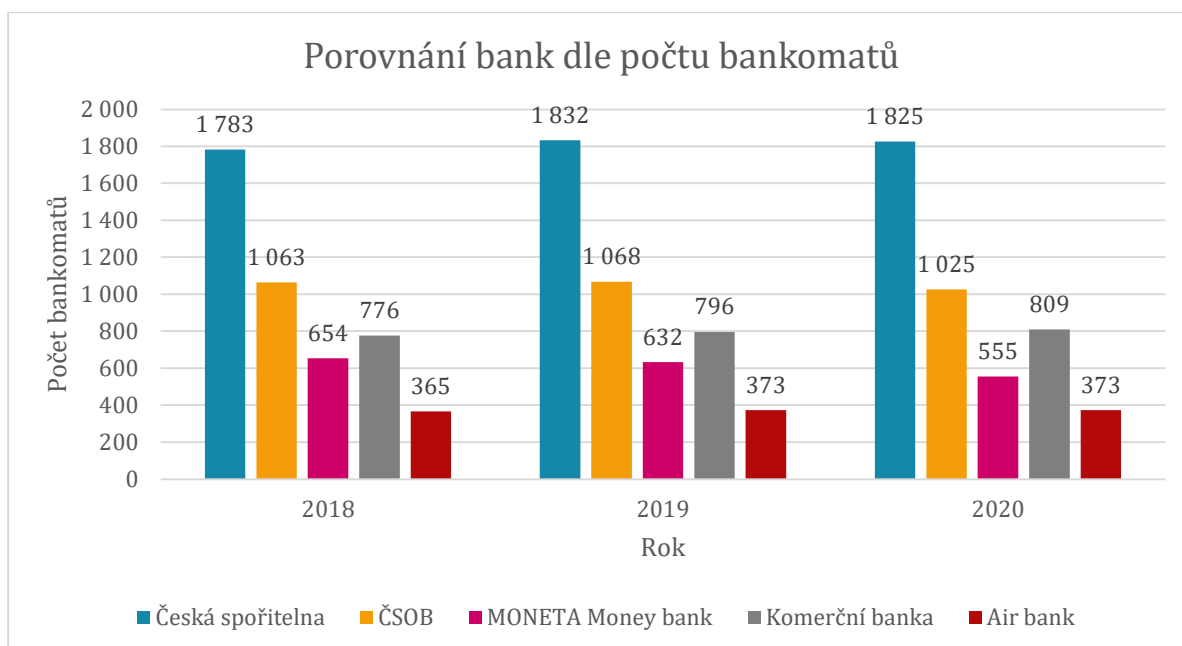
Název bank	Počet klientů připadajících na jednu pobočku banky		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	9 250	9 518	10 215
ČSOB	15 469	18 849	19 958
MONETA Money bank	5 129	5 766	8 114
Komerční banka	4 570	4 852	6 754
Equa bank	6 221	7 187	9 174
Air bank	19 229	22 515	25 324

Zdroj: vlastní zdroj pomocí hodnot z výročních zpráv bank

Z tabulky lze zjistit stoupající trend počtu klientů na jednu pobočku banky. Jedním z hlavních důvodů je rozhodně rozšířené používání online bankovníctví. Ze všech porovnávaných bank má nejvyšší počet klientů připadající na jednu pobočku Air bank. K mému překvapení se na druhé místo řadí ČSOB, kde v roce 2020 na jednu pobočku připadá celkem 19 958 klientů. Třetí v pořadí je Česká spořitelna, které oproti ČSOB na jednu pobočku připadá 10215 klientů. Mezi druhým a třetím umístěním je ve srovnání téměř 49 % rozdíl v počtu klientů. Nejmenší počet klientů připadá na jednu pobočku Komerční banky, v číselných hodnotách se jedná o 6 754 klientů.

Posledním ze zařazených ukazatelů obchodní činnosti je počet bankomatů v České republice. Equa bank z tohoto porovnání z důvodu výběru ze všech bankomatů zdarma vyřazují. Pro Equa bank by mohl platit počet všech bankomatů dostupných po celé České republice, tudíž by v tomto porovnání byla jasně na prvním místě a oproti ostatním velmi vepředu.

Graf 25 - Porovnání bank dle počtu bankomatů

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Z hlediska počtu bankomatů na první místo porovnávaných bank, bez porovnání s Equa bank, řadíme opět Českou spořitelnu. Její počet bankomatů je téměř o 80 % vyšší, než má na druhém místě ČSOB.

Pokud opět použijeme rozlohu České republiky, která činí 78 866 km² a podíváme se na bankomaty, zjistíme, že Česká spořitelna nabízí pro své klienty jeden bankomat zhruba na 43,2 km² rozlohy České republiky. Pokud klienti bankomaty využívají často, může tento faktor také ovlivnit jejich výběr banky.

Tabulka 15 - Rozloha České republiky připadající na jeden bankomat

Název bank	Rozloha připadající na jeden bankomat (v km ²)		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	44,23	43,05	43,21
ČSOB	74,19	73,84	76,94
MONETA Money bank	120,59	124,79	142,10
Komerční banka	101,63	99,08	97,49
Air bank	216,07	211,44	211,44

Zdroj: vlastní zdroj

Z hlediska počtu klientů připadajících na jeden bankomat je na tom nejlépe Komerční banka a nejhůře ČSOB. I když za poslední roky počet klientů Komerční banky mírně klesá, banka stále zvyšuje svůj počet bankomatů. Můžeme si toho všimnout v tabulce na klesajícím charakteru počtu klientů připadajících na jeden bankomat od roku 2018 do roku 2020. U ČSOB se ukazuje právě opačný charakter. Banka za poslední roky získala několik tisíc klientů a svůj počet bankomatů v roce 2020 o pár desítek snížila.

Tabulka 16 - Počet klientů banky připadající na jeden bankomat

Název bank	Počet klientů banky připadající na jeden bankomat		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	2 599	2 510	2 452
ČSOB	3 420	3 971	4 128
MONETA Money bank	1 585	1 633	2 325
Komerční banka	2 150	2 091	2 029
Air bank	1 844	2 113	2 309

Zdroj: vlastní zdroj

Počty bankomatů rozhodně souvisí s jejich celkovým využíváním klienty. V dnešní době mnoho občanů preferuje a upřednostňuje bezhotovostní platební styk a papírové bankovky nemusí tolik využívat jako v předchozích letech. Stále se ale najdou osoby, které preferují hotovostní platební styk, bankomaty využívají a možná pro mnoho z nich představují hotové peníze větší přehled nad jejich financemi.

2.3.2 Ukazatele finančních výkazů

Podkapitola ukazatelů finančních výkazů byla zpracována z hodnot uvedených na webových stránkách České spořitelny [16], ČSOB [17], MONETY Money bank [21], Komerční banky [20], Equa bank [18], Air bank [14] a pomocí publikace pana Josefa Jílka [1].

Ve skupině ukazatelů týkajících se finančních výkazů nalezneme porovnání z hlediska bilančních sum, vlastního kapitálu a zisku připadajícím na vlastníky podniků. Jednotlivé ukazatele si nejdříve charakterizujeme a vysvětlíme.

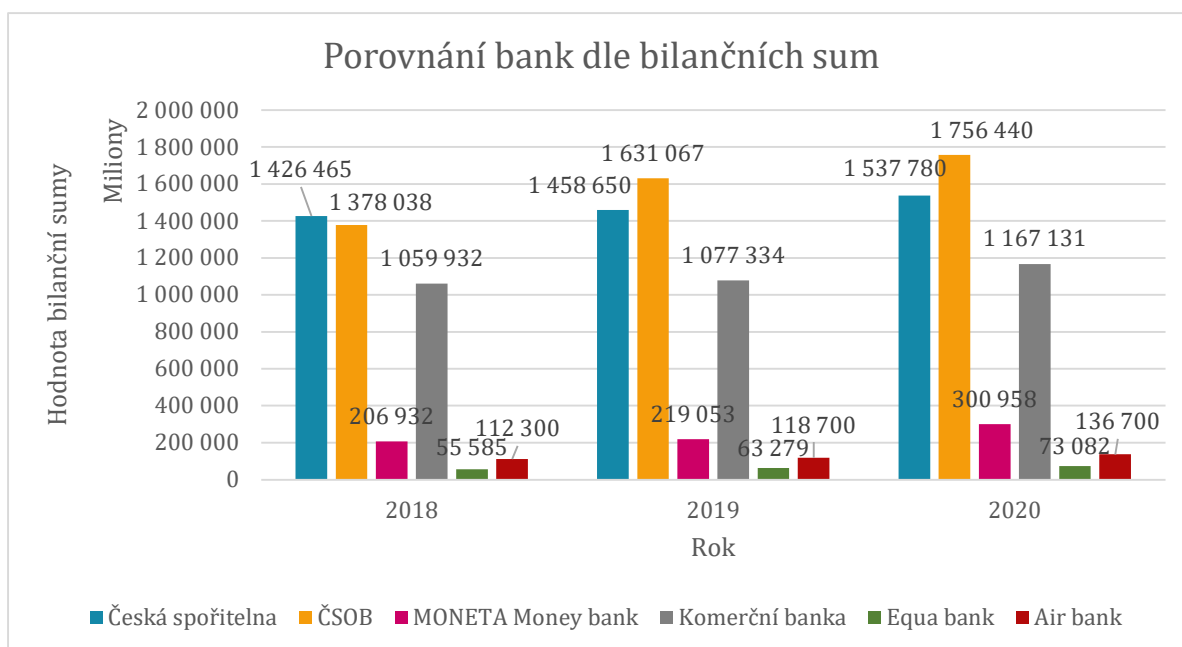
Bilanční sumu chápeme jako sumu aktiv nebo sumu pasiv. Pro bilanční sumu musí platit základní bilanční rovnice, která má tvar:

$$SUMA\ AKTIV = SUMA\ PASIV$$

Bilanční rovnice musí bezpodmínečně platit v každém finančním výkazu podniku, nejen u bankovních institucí. Aktiva banky jsou tvořena dlouhodobým a oběžným majetkem. Najdeme zde dlouhodobý hmotný, nehmotný a finanční majetek, pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Pasiva banky jsou tvořena vlastními a cizími zdroji, tedy základním kapitálem, výsledkem hospodaření, fondy a krátkodobými a dlouhodobými závazky.

Následující grafická vizualizace zobrazuje porovnání vybraných bank právě dle bilančních sum za období od roku 2018 do roku 2020. Chtěla bych upozornit, že všechny hodnoty bilančních sum jsou uváděny v milionech.

Graf 26 - Porovnání bank dle bilančních sum

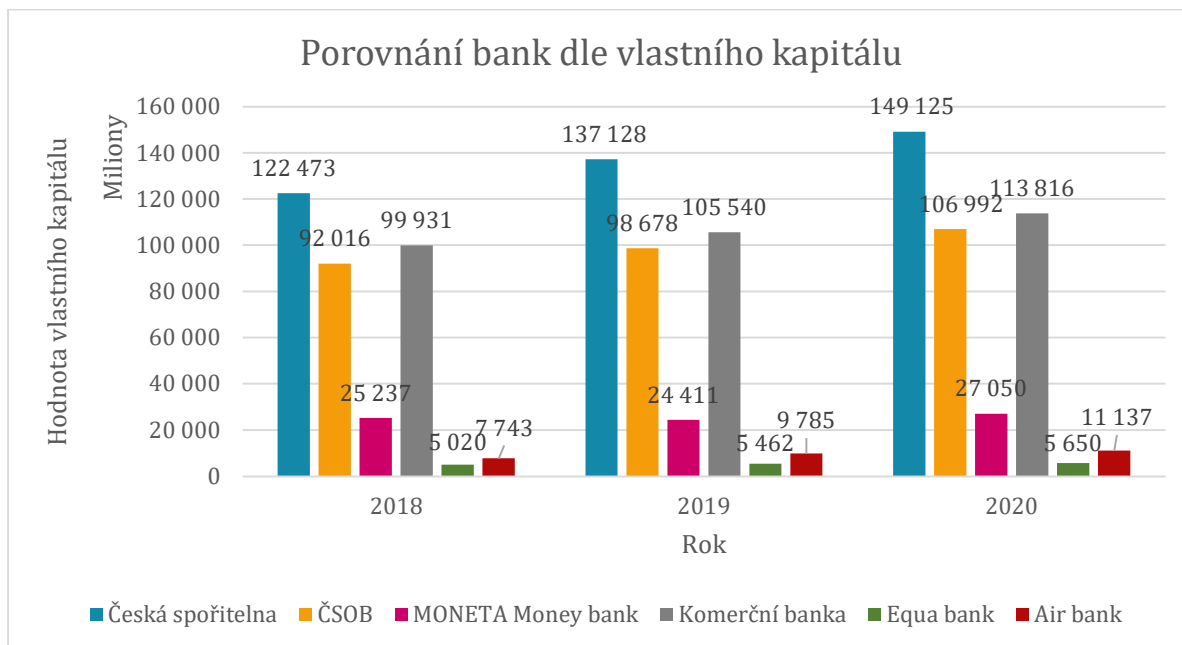
Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

V roce 2019 a 2020 vykázala největší bilanční sumu bankovní instituce ČSOB. Z výroční zprávy banky z roku 2020 se můžeme dočíst, že největším poměrem 89 % na straně aktiv byla zastoupena složka Finančních aktiv v naběhlé hodnotě a na straně pasiv byla zastoupena největším poměrem 88,7 % Finanční závazky v naběhlé hodnotě. Jak je vysvětleno v publikaci Josefa Jílka a Jitky Svobodové [1]: „Naběhlá hodnota finančního aktiva či finančního závazku je částka, kterou se oceňuje finanční aktivum nebo závazek při počátečním zachycení (pořizovací cena) plus úrok mínus splátka jistiny a naběhlého úroku (tj. přijaté/poskytnuté splátky) a mínus snížení hodnoty vzhledem k znehodnocení.“ V roce 2019 v ČSOB tvořili opět většinové podíly bilančních sum Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (podíl 89,5 %) a Finanční závazky v naběhlé hodnotě (podíl 87,3 %).

Druhé porovnání v oblasti finančních ukazatelů je zaměřeno na vlastní kapitál banky. Mezi vlastní kapitál spadá vlastní bohatství majitelů či společníků banky a určuje finanční

pevnost podniku. Výsledky porovnání jsou opět vizualizovány grafem, který je znovu v jednotkách milionu korun.

Graf 27 - Porovnání bank dle vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Z vizualizace dat můžeme usoudit, že téměř všechny porovnávané banky v roce 2019 zvýšily svůj vlastní kapitál. Snížení o 3,3 % proběhlo pouze u MONETY Money bank. V roce 2020 narost vlastní kapitál všech bankovních institucí. Oproti roku 2018 MONETA Money bank v roce 2020 zvýšila svůj vlastní kapitál téměř o 7,2 %.

Česká spořitelna si v ohledu vlastního kapitálu v roce 2020 vedla nejlépe. Vlastní kapitál banky činil 149 miliard korun a tvořil tak 9,7% podíl z bilanční sumy pasiv banky. Druhou, velmi stabilní bankou, je z tohoto pohledu Komerční banka. Její vlastní kapitál v roce 2020 byl velmi vysoký a z bilanční sumy pasiv podniku tvořil 9,8% podíl.

Z pohledu porovnávaných malých bankovních institucí v roce 2020 je na tom lépe Air bank. Její výše vlastního kapitálu je vyšší a činí 8,1% podíl z bilanční sumy podniku. U Equa bank je pak podíl z bilanční sumy banky roven 7,7 %.

Zajímavý by tedy mohl být pohled na procentuální část vlastního kapitálu z bilančních sum pasiv u všech porovnávaných bank za poslední tři roky. Zobrazení hodnot vizualizuje následující tabulka.

Tabulka 17 - Procentní podíl vlastního kapitálu z bilanční sumy banky

Název bank	Procentní podíl vlastního kapitálu z bilanční sumy banky		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	8,6 %	9,4 %	9,7 %
ČSOB	6,7 %	6,0 %	6,1 %
MONETA Money bank	12,2 %	11,1 %	9,0 %
Komerční banka	9,4 %	9,8 %	9,8 %
Equa bank	9,0 %	8,6 %	7,7 %
Air bank	6,9 %	8,2 %	8,1 %

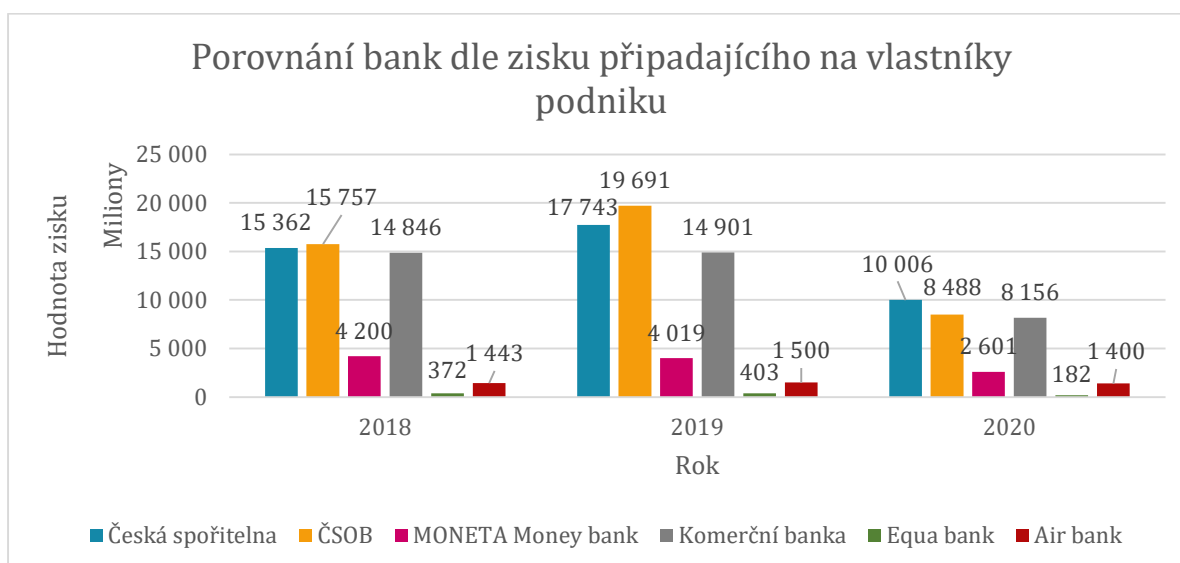
Zdroj: vlastní zdroj

Ze všech dostupných hodnot, které jsou uvedené v tabulce můžeme konstatovat, že nejvyšší podíl vlastního kapitálu měla MONETA Money bank v roce 2018. Od tohoto roku do roku 2020 její podíl pouze klesal. Klesající charakter vlastního kapitálu má také Equa bank. Stejnou hladinu vlastního kapitálu si během těchto tří let držela Komerční banka a ČSOB. Naopak stoupající trend podílu zaznamenala Česká spořitelna a Air bank.

Na základě těchto hodnot lze konstatovat, že Komerční banka se jeví jako finančně nejstabilnější vzhledem k téměř konstantnímu podílu vlastního kapitálu na bilanční sumě podniku a zároveň nejvyššímu procentnímu podílu.

Posledním vybraným finančním ukazatelem je zisk připadající na vlastníky podniku.

Graf 28 - Porovnání bank dle zisku připadajícího na vlastníky podniku

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Vzhledem k probíhající pandemii COVID-19 v roce 2020 můžeme z grafické vizualizace vysledovat veliký pokles zisku připadajícího na vlastníky podniku. Nejvyšší pokles 56,7 % v roce 2020 zaznamenala ČSOB. Naopak nejnižší procentuální pokles pouze 6,7 % v tomto roce zaznamenala Air bank. Před pandemií COVID-19 byl v roce 2019 vidět nárůst zisku u všech porovnávaných bankovních institucí. Nejvyšší nárůst v roce 2019 zaznamenala ČSOB s přírůstek zisku připadajícího na vlastníky podniku o necelých 25 %.

V tomto ohledu byla právě ČSOB bankovní institucí, která během těchto tří let prošla největšími výkyvy dosaženého zisku.

2.3.3 Ukazatele poměrové

Podkapitola poměrových ukazatelů byla zpracována z hodnot uvedených na webových stránkách České spořitelny [16], ČSOB [17], MONETY Money bank [21], Komerční banky [20], Equa bank [18], Air bank [14], pomocí publikace pana Tomáše Meluzíny a pana Václava Zemana [6] a pomocí publikace Zbyňka Revendy [12].

Do oblasti poměrových ukazatelů jsem zařadila porovnání z hlediska rentability průměrného vlastního kapitálu, rentability průměrných aktiv a kapitálové přiměřenosti podniku.

Výši čistého zisku příslušející jedné koruně investované hodnoty označuje pojem rentabilita vlastního kapitálu. Ve výročních zprávách bank je tento název zkrácen pomocí počátečních písmen z anglického názvu Return of Equity a najdeme ho tedy jako ROE. Pro výpočet rentability vlastního kapitálu používáme vorec:

$$ROE = \frac{VÝSLEDEK\ HOSPODAŘENÍ}{VLASTNÍ\ KAPITÁL}$$

Hodnotu ROE můžeme také chápat jako ukazatel hospodaření firmy s vlastním kapitálem. Hodnoty rentabilit vlastního kapitálu porovnávaných bank za rok 2018, 2019 a 2020 jsou popsány v tabulce níže.

Tabulka 18 - Rentabilita vlastního kapitálu bank

Název bank	Rentabilita vlastního kapitálu bank		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	12,8 %	14,5 %	7,0 %
ČSOB	17,5 %	20,7 %	8,2 %
MONETA Money bank	16,6 %	16,5 %	9,6 %
Komerční banka	15,3 %	14,5 %	7,4 %
Equa bank	10,8 %	9,3 %	3,9 %
Air bank	25,3 %	21,0 %	15,4 %

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Rok 2020 byl i v tomto ohledu opět ovlivněn pandemií COVID-19. Rentabilita vlastního kapitálu u všech bankovních institucí klesla o několik procentních bodů. To znamená, že klesající charakter nám poukazuje na malý výdělek vlastního kapitálu banky. Pokud by procenta rentability měla stoupající charakter, poukazovala by na vyšší výdělky a vyhovující výdělky banky. Před pandemií COVID-19 nejvyšší výdělky prokázala Air bank či ČSOB.

Druhý poměrový ukazatel k porovnání vybraných bank je rentabilita průměrných aktiv. Z anglického názvu Return od Assets se u bankovních institucí a v jejich výročních zprávách objevuje pod zkratkou ROA. Rentabilita aktiv banky poukazuje na hospodaření banky s vlastními aktivy, tedy s majetkem, který vlastní. Jako u rentability průměrného kapitálu nám vyšší procento poukazuje na lepší hospodaření banky. Výpočet je znám ve tvaru:

$$ROA = \frac{(\text{ČISTÝ ZISK} + \text{ÚROKY PO ZDANĚNÍ})}{\text{CELKOVÁ AKTIVA}}$$

Opět pro porovnání našich bank jsou hodnoty uvedeny v tabulce od roku 2018 do roku 2020.

Tabulka 19 - Rentabilita průměrných aktiv bank

Název bank	Rentabilita průměrných aktiv bank		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	1,0 %	1,2 %	0,6 %
ČSOB	1,1 %	1,2 %	0,5 %
MONETA Money bank	2,1 %	1,9 %	0,9 %
Komerční banka	1,4 %	1,4 %	0,7 %
Equa bank	0,7 %	0,7 %	0,3 %
Air bank	1,4 %	1,3 %	1,1 %

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

V hospodaření s vlastními aktivy si v roce 2020 nejlépe stála Air bank. Podíl rentability průměrných aktiv u všech bankovních institucí během roku 2020 klesl a výsledky za rok jsou pro některé banky neuspokojivé. Nejvyšší pokles zaznamenala MONETA Money bank a nejnižší již zmiňovaná Air bank.

Poslední ukazatel, který jsem zařadila do této oblasti, je ukazatel kapitálové přiměřenosti. Kapitálová přiměřenost vypočítá poměr síly kapitálu banky k rizikově váženým aktivům. Pomocí výpočtu lze stanovit přiměřenou hodnotu kapitálu. Čím vyšší je procento kapitálové přiměřenosti banky, tím je banka stabilnější vzhledem k rizikovým situacím, které mohou finanční sektor postihnout. Výpočet je uveden v následujícím vzorci:

$$KAPITÁLOVÁ PŘIMĚŘENOST = \frac{KAPITÁL}{RIZIKOVĚ VÁŽENÁ AKTIVA}$$

Kapitál společnosti je nedílnou součástí každého podniku. Jedná se o základní peněžitou částku vloženou do společnosti. V bance kapitál slouží zejména jako zdroj ochrany finančních prostředků všech klientů. Do kapitálu pro ukazatel kapitálové přiměřenosti se řadí nejen vlastní kapitál, ale také dodatkový kapitál a kapitál krátkodobého podřízeného dluhu. Tyto složky můžou být známy také pod označením Tier 1, Tier 2 a Tier 3. Dodatkový kapitál zahrnuje rezervy na krytí rizik a obecná zajištění. Splatnost krátkodobého podřízeného dluhu se pohybuje od 2 do 5 let.

Pojem rizikově vážená aktiva označuje všechna aktiva banky ohodnocená váhami rizikovosti. Váhy rizikovosti se určují pomocí regulátora dané země. Banka může procento rizikovosti dle svého uvážení zvýšit, ale nikdy nemůže být nižší, než je oficiálně uvedeno. Vahou rizikovosti 0 % jsou označena aktiva, která nepředstavují pro banku nebezpečí z hlediska ztráty. Může se jednat například o hotovostní peníze. U váhy s rizikem 100 % se naopak jedná o nejvyšší možnou míru rizika. Příkladem mohou být pohledávky za fyzickými a právníckými osobami.

Tabulka 20 - Kapitálová přiměřenost bank

Název bank	Ukazatel kapitálové přiměřenosti bank		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Česká spořitelna	19,0 %	21,8 %	24,7 %
ČSOB	18,0 %	19,2 %	24,2 %
MONETA Money bank	16,4 %	18,0 %	18,2 %
Komerční banka	18,5 %	19,7 %	22,3 %
Equa bank	16,5 %	16,5 %	17,6 %
Air bank	16,8 %	15,4 %	15,8 %

Zdroj: vlastní zpracování pomocí hodnot uvedených ve výročních zprávách bank

Z dat umístěných v tabulce lze konstatovat, že nejstabilnější vzhledem k rizikové situaci jsou všechny banky, které řadíme mezi největší bankovní instituce v České republice a těmi jsou Česká spořitelna, ČSOB a Komerční banka. Při porovnání malých bankovních institucí si vede lépe Equa bank než Air bank. Téměř všechny banky, kromě Air bank, od roku 2018 do roku 2020 své poměry kapitálových přiměřeností zvyšují. U Air bank během roku 2019 došlo ke snížení o 1,4 procentních bodů.

Závěr

Jak již bylo řečeno v úvodu, cílem bakalářské práce je porovnání vybraných bankovních institucí pomocí ukazatelů obchodní činnosti, finančních ukazatelů a poměrových ukazatelů. Výběr bankovních institucí proběhl pomocí dotazníkového šetření, ve kterém byly vybrány na základě kritérií tyto banky: Česká spořitelna, ČSOB, MONETA Money bank, Komerční banka, Equa bank a Air bank.

Pokud porovnáme bankovní instituce pomocí vybraných ukazatelů obchodní činnosti, počet klientů, počet zaměstnanců, počet poboček a počet bankomatů, zjistíme, že z hlediska počtu klientů připadajících na jednu pobočku banky a připadajícího počtu klientů na jednoho zaměstnance, můžeme hodnotit nejlépe Komerční banku. Na jednoho zaměstnance banky připadá pouze 231 klientů a na jednu pobočku banky připadá 6 754 klientů. Tyto hodnoty jsou oproti ostatním poměrně nižší. Z hlediska rozlohy České republiky připadající na jednu pobočku banky a jeden bankomat můžeme nejlépe hodnotit Českou spořitelnu. Pro klienty využívající tyto bankovní služby je Česká spořitelna rozhodně nejlepší volba. Jestliže je pro občany důležitým hlediskem výběr ze všech bankomatů zdarma, Equa bank si na této nabídce pro své klienty velmi zakládá. Nabízí výběry z bankomatů zdarma po celé České republice i ve světě. Pro mnohé občany může tato služba být velmi zajímavou nabídkou.

Na základě porovnání vybraných ukazatelů finančních výkazů lze konstatovat, že z pohledu podílu vlastního kapitálu vůči bilanční sumě banky si nejlépe stojí Komerční banka s Českou spořitelnou. Nejen že procentní podíl těchto bank je nejvyšší, ale vzhledem ke sledování posledních tří let 2018-2020 jsou také velmi stabilní. Česká spořitelna svůj procentní podíl během roku 2020 dokonce o 0,3 procentních bodů zvýšila. Z malých bankovních institucí si z tohoto pohledu vedla lépe Air bank. Její procentní podíl vlastního kapitálu z bilanční sumy banky je o 0,4 procentních bodů vyšší než Equa bank. Z pohledu vývoje od roku 2018 do roku 2020 je na tom Air bank opět lépe než Equa bank. Podíl Equa bank se za tyto tři roky projevila klesajícím charakterem.

Z hlediska poměrového ukazatele hospodaření s vlastním kapitálem si nejlépe z porovnávaných bankovních institucí vedla Air bank. Air bank byla v roce 2020 nejlepší i v druhém poměrovém ukazateli, a to u rentability průměrných aktiv. Air bank se z tohoto pohledu ukázala jako velmi schopná. Druhou bankovní institucí, která se svými aktivy a kapitálem podniku nejlépe hospodařila, je MONETA Money bank.

Poměrový ukazatel kapitálové přiměřenosti nám vyjadřuje procento stability vzhledem k možným rizikovým situacím. Z výsledků je zřejmé, že velké bankovní instituce měly největší procentní podíly, a vůči nahodilým rizikům jsou nejstabilnější.

Jestliže by se občan rozhodoval, kterou banku zvolit z hlediska vybraných ukazatelů obchodní činnosti, nejlepší volbou by mohla být Komerční banka, nebo Česká spořitelna. Z hlediska vybraných finančních ukazatelů by mohla být nejlepší volbou opět Komerční banka s Českou spořitelnou. Z hlediska poměrových ukazatelů rentabilit vlastního

kapitálu a průměrných aktiv lze usoudit, že nejúspěšnější v dosažení výnosnosti je společnost Air bank. Z pohledu kapitálové přiměřenosti jsou větší jistotou výběry velkých bankovní institucí. Z veškerých výsledků porovnávaných ukazatelů jsou větší jistotou výběry velký bankovní institucí.

Při výběru bankovní instituce má každý občan svá hlavní kritéria, dle kterých se rozhoduje. Většinou se jedná o výběr na základě požadované bankovní služby. Všechny bankovní instituce nabízí mnoho různých bankovních služeb za různá finanční ohodnocení. U bankovních služeb se nelze rozhodovat na základě historických dat, ale pouze na základě aktuálních finančních nabídek.

Zajímavé by bylo porovnání těchto ukazatelů v průběhu následujících let. Jak je známo, v roce 2020 nás zasáhla celosvětová pandemie COVID-19, které měla velké dopady na finanční trh a bankovní instituce. Z důvodu malého množství zveřejněných dat není toto porovnání zatím možné, ale za několik málo let by vývoj veškerých ukazatelů mohl být velmi zajímavý.

Seznam použité literatury

Literatura

- [1] JÍLEK, Josef, SVOBODOVÁ, Jitka. *Účetnictví bank a finančních institucí* 2005, 3. vyd., Praha: Grada, 2005, 588 s. ISBN: 80-247-1237-7, str. 262
- [2] JUŘÍK, Pavel. *Historie bank a spořitelén v Čechách a na Moravě*. Praha: Libri, 2011, 190 s. : il. (převážně barev.), portréty, faksim. ; 29 cm. ISBN 978-80-7277-488-3.
- [3] KANTNEROVÁ, Liběna. *Základy bankovníctví: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 2016, xv, 213 stran : faksimile ; 24 cm. ISBN 978-80-7400-595-4.
- [4] KUNERT, Jakub a Jiří NOVOTNÝ. *Centrální bankovníctví v českých zemích*. Praha: Česká národní banka, 2008, 183 s. : il. (některé barev.), portréty ; 31 cm + 1 CD-ROM. ISBN 978-80-87225-06-6.
- [5] MEJSTŘÍK, Michal, Magda PEČENÁ a Petr TEPLÝ. UNIVERZITA KARLOVA. *Základní principy bankovníctví = Basic principles of banking*. Praha: Karolinum, 2008, 627 s. : il. ; 23 cm + 1 CD-ROM. ISBN 978-80-246-1500-4.
- [6] MELUZÍN, Tomáš a Václav ZEMAN. VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ. PODNIKATELSKÁ FAKULTA. *Bankovníctví II*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o, 2016, 199 stran : ilustrace ; 30 cm. ISBN 978-80-214-5447-7.
- [7] POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. Praha: C.H. Beck, 2006, xvii, 716 s. : il. ; 24 cm. ISBN 80-7179-462-7.
- [8] PTATSCHEKOVÁ, Jitka a Jaroslava DITTRICHOVÁ. *Dvacet let české koruny: na pozadí vývoje obchodního bankovníctví v České republice*. Praha: Grada, 2013, 144 s. : il. ; 22 cm. ISBN 978-80-247-4681-4.
- [9] PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007, 338 s. ; 25 cm. ISBN 978-80-245-1180-1.
- [10] REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011, 558 s. : il. ; 25 cm. ISBN 978-80-7261-230-7.
- [11] REVENDA, Zbyněk. *Peníze a zlato*. Praha: Management Press, 2010, 256 s. ; 25 cm. ISBN 978-80-7261-214-7.
- [12] REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005, 627 s. : il. ; 25 cm. ISBN 80-7261-132-1.

- [13] SEKERKA, Bohuslav. UNIVERZITA PARDUBICE. EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA. *Bankovníctví*. Vyd. 2. upr. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005, 2 sv. (115, 79 s.) ; 30 cm. ISBN 80-7194-814-4.

Internetové zdroje

- [14] <https://www.airbank.cz/>
- [15] <https://www.cnb.cz/>
- [16] <https://www.csas.cz/>
- [17] <https://www.csob.cz/>
- [18] <https://www.equabank.cz/>
- [19] <https://www.hrad.cz/>
- [20] <https://www.kb.cz/>
- [21] <https://www.moneta.cz/>

Seznam grafů, tabulek a obrázků

Seznam grafů

Graf 1 - Počet obchodních bank na českém finančním trhu.....	11
Graf 2 - U které banky vedete svůj běžný účet/své běžné účty?.....	23
Graf 3 - Výběr počtu bank v první otázce dotazníkového šetření	24
Graf 4- Doba trvání založeného běžného účtu klientem u vybrané banky	25
Graf 5 - Využití nabízených produktů bank.....	27
Graf 6 - Rozdělení respondentů dle pohlaví.....	30
Graf 7 - Trvalý pobyt respondentů	30
Graf 8 - Charakteristika osob	31
Graf 9 - Výběr bank pro představení a porovnání.....	32
Graf 10 - Počet klientů České spořitelny	35
Graf 11 - Počet poboček a bankomatů České spořitelny	35
Graf 12 - Počet klientů ČSOB	37
Graf 13 - Počet poboček a bankomatů ČSOB.....	38
Graf 14 - Počet klientů MONETY Money bank.....	39
Graf 15 - Počet poboček a bankomatů MONETY Money bank	40
Graf 16 - Počet klientů Komerční banky.....	41
Graf 17 - Počet poboček a bankomatů Komerční banky	42
Graf 18 - Počet klientů Equa bank.....	43
Graf 19 - Počet poboček Equa bank.....	44
Graf 20 - Počet klientů Air bank.....	45
Graf 21 - Počet poboček a bankomatů Air bank.....	46
Graf 22 - Porovnání bank dle počtu klientů	48
Graf 23 - Porovnání bank dle počtu zaměstnanců.....	48
Graf 24 - Porovnání bank dle počtu poboček	50
Graf 25 - Porovnání bank dle počtu bankomatů	52
Graf 26 - Porovnání bank dle bilančních sum	54
Graf 27 - Porovnání bank dle vlastního kapitálu.....	55
Graf 28 - Porovnání bank dle zisku připadajícího na vlastníky podniku.....	56

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Hlavní důvody založení běžného účtu.....	24
Tabulka 2 - Věk respondentů.....	26
Tabulka 3 - Využití internetových služeb.....	27
Tabulka 4 - Využití bankovních poboček klienty bank.....	28
Tabulka 5 - Časové využití vybraných služeb.....	29
Tabulka 6 - Základní údaje České spořitelny	34
Tabulka 7 - Základní údaje ČSOB.....	36
Tabulka 8 - Základní údaje MONETY Money bank.....	39
Tabulka 9 - Základní údaje Komerční banky	41
Tabulka 10 - Základní údaje Equa bank.....	43

Tabulka 11 - Základní údaje Air bank.....	45
Tabulka 12 - Počet klientů připadajících na 1 zaměstnance banky.....	49
Tabulka 13 - Rozloha České republiky připadající na jednu pobočku banky.....	50
Tabulka 14 - Počet klientů připadajících na jednu pobočku banky.....	51
Tabulka 15 - Rozloha České republiky připadající na jeden bankomat.....	52
Tabulka 16 - Počet klientů banky připadající na jeden bankomat.....	53
Tabulka 17 - Procentní podíl vlastního kapitálu z bilanční sumy banky.....	56
Tabulka 18 - Rentabilita vlastního kapitálu bank.....	58
Tabulka 19 - Rentabilita průměrných aktiv bank.....	59
Tabulka 20 - Kapitálová přiměřenost bank.....	60

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Rozdělení bankovního systému.....	15
Obrázek 2 - Jednostupňový bankovní systém.....	16
Obrázek 3 - Dvoustupňový bankovní systém.....	16
Obrázek 4 - Základní funkce centrální banky.....	17
Obrázek 5 - Rozdělení bank dle velikosti.....	19
Obrázek 6 - Rozdělení obchodních bank dle zaměřené činnosti.....	20
Obrázek 7 - Logo České spořitelny.....	33
Obrázek 8 - Logo Československé obchodní banky.....	33
Obrázek 9 - Logo MONETA Money bank.....	33
Obrázek 10 - Logo Komerční banky.....	33
Obrázek 11 - Logo Equa bank.....	33
Obrázek 12 - Logo Air bank.....	33

Přílohy

Příloha č. 1 - Dotazníkové šetření

Banky a bankovní produkty

Dobrý den, Vážené respondentky, Vážení respondenti,

ráda bych Vás požádala o vyplnění následujícího dotazníku na téma Banky a bankovní produkty, který slouží jako podklad k vypracování mé bakalářské práce.

Dotazník obsahuje celkem 13 otázek a jeho vyplnění bude trvat zhruba 5 minut. Vaše odpovědi jsou zcela anonymní a slouží jen k účelům bakalářské práce.

Děkuji za Váš čas a vyplněné odpovědi,

Kateřina Pleskotová

studentka Univerzity Hradec Králové

1. U které banky v České republice vedete svůj běžný účet/své běžné účty?
(vyberte jednu nebo více odpovědí)

☐ Česká spořitelna	☐ Komerční banka	☐ ČSOB
☐ Moneta Money Bank	☐ Air bank	☐ Equa Bank
☐ Fio banka	☐ mBank	☐ Hello Bank
☐ Raiffeisenbank	☐ UniCredit Bank	☐ Jiná banka: ____

2. Pokud jste v předchozí otázce vybrali více bank, u kterých máte v České republice otevřen běžný účet, zvolte prosím jednu banku, ke které budete v tomto dotazníku směřovat své odpovědi na následující otázky.

(vyberte jednu odpověď)

v předchozí otázce jsem zvolil/zvolila jen jednu banku

z odpovědi na předchozí otázku si vybírám banku:

3. Jaký byl hlavní důvod k založení běžného účtu u Vámi vybrané banky?

(vyberte jednu nebo více odpovědí)

vedení účtu zdarma

dostupnost bankomatů

dostupnost poboček

rodina využívá služby této banky

bezplatné výběry z bankomatů

jiný důvod:

4. Jak dlouho jste klientem této banky?

(vyberte jednu odpověď)

1-3 roky

4-6 let

7-10 let

11-15 let

16-20 let

Více než 20 let

5. Vyberte, jaké další produkty banky využíváte?

(vyberte jednu nebo více odpovědí)

pouze běžný účet

studentské konto

spořicí účet

úvěr

hypotéka

penzijní produkty

stavební spoření

cestovní pojištění

jiné:

6. Jaký způsob jednání s bankou Vám nejvíce vyhovuje?

(vyberte jednu nebo více odpovědí)

online formou

osobní komunikace na pobočce

telefonicky s operátorem

jiným způsobem:

7. Jaké služby využíváte na pobočkách banky?

(vyberte jednu nebo více odpovědí)

- Poradenské služby Vklad hotovosti Výběr hotovosti
 Nákup cizí měny Prodej cizí měny Podání příkazu k úhradě
 Nevyužívám Další služby:

8. Jaké internetové služby využíváte?

(vyberte jednu nebo více odpovědí)

- Příkaz Inkaso Platby mobilním telefonem
 Nevyužívám Jiné:

9. Vyberte prosím, jak často využíváte následující bankovní služby?

(vyberte jednu odpověď v každém řádku)

	Denně	1x týdně	1x měsíčně	1x ročně	nevyžívám
Spoření a investování	☐	☐	☐	☐	☐
Úvěry a půjčky	☐	☐	☐	☐	☐
Elektronické bankovníctví	☐	☐	☐	☐	☐
Platební karty	☐	☐	☐	☐	☐
Pojištění	☐	☐	☐	☐	☐

10. Jaké je Vaše pohlaví?

(vyberte jednu odpověď)

- Muž Žena

11. Kolik je Vám let?
(vyberte jednu odpověď)

☐ Méně jak 18 let	☐ 18 – 24 let	☐ 25 - 29 let
☐ 30 – 34 let	☐ 35 - 39 let	☐ 40 - 44 let
☐ 45 - 49 let	☐ 50 - 54 let	☐ 55 - 59 let
☐ 60 - 64 let	☐ 65 let a více	

12. Ve kterém kraji trvale žijete?
(vyberte jednu odpověď)

☐ Hlavní město Praha	☐ Středočeský kraj	☐ Jihočeský kraj
☐ Plzeňský kraj	☐ Karlovarský kraj	☐ Ústecký kraj
☐ Liberecký kraj	☐ Královehradecký kraj	☐ Pardubický kraj
☐ Kraj Vysočina	☐ Jihomoravský kraj	☐ Zlínský kraj
☐ Olomoucký kraj	☐ Moravskoslezský kraj	

13. Která z následujících charakteristik nejlépe odráží Vaši současnou situaci?
(vyberte jednu odpověď)

- Jsem student/studentka
- Jsem zaměstnaný/zaměstnaná
- Soukromě podnikám (OSVČ, s.r.o.,a.s.)
- Jsem na mateřské dovolené, v domácnosti
- Jsem nezaměstnaný/nezaměstnaná
- Jiná (prosím uveďte):

14. Ještě jednou Vám děkuji za vyplnění dotazníku. Pokud máte zájem, můžete tento dotazník ohodnotit. (1 – dotazník se mi vůbec nelíbil, 10 – s dotazníkem jsem spokojen/spokojena)

(nepovinná otázka, výběr počtu hvězd)

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆ /10